

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. gegužės 31 d.
(OR. en)

9170/18

LIMITE

CULT 71
AUDIO 39
CADREFIN 55
RELEX 486
IA 162
CODEC 819

Tarpinstitucinė byla:
2018/0190 (COD)

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. gegužės 30 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2018) 366 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl 2021–2027 m. programos „Kūrybiška Europa“, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1295/2013

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2018) 366 final.

Pridedama: COM(2018) 366 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2018 05 30
COM(2018) 366 final

2018/0190 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl 2021–2027 m. programos „Kūrybiška Europa“, kuriuo panaikinamas Reglamentas
(ES) Nr. 1295/2013**

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2018) 274 final} - {SWD(2018) 290 final} - {SWD(2018) 291 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pagrindimas ir tikslai

Turtingas Europos kultūros paveldas ir dinamiški kultūros ir kūrybos sektoriai yra europinės tapatybės dalis. Kultūra ir kultūros raiška turi didelį poveikį kasdieniam Sąjungos piliečių gyvenimui ir gali prisidėti prie gerovės, aktyvaus pilietiškumo, bendrų vertybių, socialinės įtraukties ir kultūrų dialogo plėtojimo, taip pat prie žiniasklaidos laisvės, pliuralizmo ir įvairovės. Kultūros ir kūrybos sektoriai visapusiškai prisideda prie Sąjungos ekonomikos vystymosi, darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo, todėl jie labai svarbūs Europos ateičiai.

Šie sektoriai taip pat turi galią formuoti mūsų siekius ir ryšius su kitais žmonėmis ir pasauliu, mūsų gyvenamas vietas, kraštovaizdį ar mūsų gyvenimo būdą. Jie padeda Europai parodyti meistriškumą tarptautiniu mastu ir taip stiprina Sąjungos padėtį pasaulyje.

Europa kultūros ir audiovizualinį sektorius pagal įvairias finansavimo programas remia jau daugelį metų. 2014–2020 m. programa „Kūrybiška Europa“ yra unikali platforma, per kurią visame žemyne teikiama koordinuota ir konstruktyvi parama šiems sektoriams. Dabartinis pasiūlymas grindžiamas įgyta patirtimi; pagal jį planuojama tęsti ir stiprinti pasiteisinusius elementus, be kita ko, skiriant didesnį biudžetą, kuris rodo Europos Sąjungos įsipareigojimą šiems sektoriams ir jų esminės svarbos mūsų Sąjungai pripažinimą. Šis pasiūlymas, pagal kurį bus finansuojama įvairi veikla ir projektai, bus ypač svarbus veiksnys, padėsiantis sustiprinti Europos kultūros ir kūrybos sektorius ir visapusiškai išnaudoti jų ekonominį, socialinį ir tarptautinį potencialą.

Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnyje nurodyta, kad „Sąjungos tikslas – skatinti taiką, savo vertybes ir savo tautų gerovę“ ir, be kita ko, kad „ji gerbia turtingą savo kultūros ir kalbų įvairovę bei užtikrina, kad Europos kultūros paveldas būtų saugomas ir turtinamas.“ Komisijos diskusijoms skirtame dokumente dėl ES finansų ateities teigiama, kad „ES biudžetu remiami šie tikslai, jo finansavimas derinamas su nacionalinių biudžetų finansavimu. Juo galima papildyti kitas Europos ir nacionalinio lygmens pastangas.“

Tam, kad paskatintų audiovizualinės pramonės konkurencingumą ir kultūros bei kalbų įvairovę, ES taikė keletą priemonių, apimančių teisės aktus, politikos rėmimą ir finansavimą. Pagal Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją raginama modernizuoti teisinę sistemą, dėl kurios, savo ruožtu, reikia pritaikyti ES finansinę paramą audiovizualinei pramonei, apsvarstyti naujas rinkos tendencijas, vartotojų įpročių pokyčius ir vis didėjančią linijinių ir nelinijinių paslaugų konvergenciją.

Tačiau kultūros ir kūrybos sektoriai susiduria su daugybe problemų.

Visų pirma Europos kultūros ir kūrybos sektoriai susiduria su didėjančia naujų stiprių pasaulinių žaidėjų, tokių kaip paieškos sistemos ir internetinės socialinės platformos, konkurencija. Siekiant užtikrinti konkurencingumą pasaulinėje rinkoje, reikia kurti naujus verslo modelius ir naudojančius skaitmeninėmis technologijomis išnaudoti augimo potencialą.

Antra, perėjimas prie skaitmeninių technologijų keičia paradigmą ir daro didžiulį poveikį kultūros prekių gamybos, valdymo, sklaidos, prieigos prie jų, vartojimo ir piniginio įvertinimo būdams; kartu keičiasi vadinamajame analoginiame amžiuje vyravęs vertingumo supratimas. Dėl skaitmeninimo lengviau platinti kultūrinį ir kūrybinį turinį bei paslaugas, tačiau jis taip pat lėmė didesnę pasaulinę turinio konkurenciją.

Trečia, dėl Europos kultūros ir kalbų įvairovės kultūros ir kūrybos objektų rinka yra labai fragmentuota, to rezultatas – kritinės masės stokojantys nacionaliniu ir lingvistiniu lygmeniu susiskaidę kultūros ir kūrybos sektoriai. Tačiau ši įvairovė yra turtingos Europos kultūros dalis.

Tuo pačiu metu tarptautinė kūrinų sklaida tebėra ribota. Todėl svarbu skatinti tarptautinę sklaidą, bendrą tarpvalstybinę gamybą ir ieškoti veiksmingesnių sprendimų, kaip pasiekti kitose šalyse esančią auditoriją.

Ketvirta, vis didesnį susirūpinimą kelia rinkos koncentracija. Tam tikrose kultūros ir kūrybos srityse ryškėja tendencija, kad didžioji dalis pardavimų tarptautinėje rinkoje tenka nedideliame stambių rinkos dalyvių skaičiui.

Penkta, Europos audiovizualinė pramonė yra pripažinta tarptautiniu mastu, tačiau bendrojoje skaitmeninėje rinkoje nepakankamai konkurencinga. 80 proc. Europos filmų yra nacionalinės gamybos, tačiau bendros gamybos filmų sklaida yra didesnė. Kai kuriose šalyse audiovizualinio sektoriaus specialistams reikia padidinti savo veiklos pajėgumus.

Galiausiai vis labiau įsigali dezinformacijos reiškinys. Turinio pramonės sektoriai, visų pirma žiniasklaidos sektorius, ypač svarbūs kovojant už tai, kad būtų išsaugota sveika demokratinių diskusijų kultūra. Kūrybinė laisvė ir įvairi bei laisva žiniasklaida ypač svarbios, kad būtų perteiktos įvairios nuomonės ir perspektyvos. Jos prisideda kuriant pliuralistines visuomenes, kurių piliečiai gali priimti informacija pagrįstus sprendimus, visų pirma politinių rinkimų kontekste.

Sprendžiant tokius tarptautinio pobūdžio uždavinius, reikalingas tikslinis Europos siekis optimizuoti šių sektorių potencialą taip, kad jie prisidėtų prie darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir socialinės įtraukties, be kita ko, įtraukiant nepalankiausioje padėtyje esančių ir sunkiausiai pasiekiamų grupių narius. Tai visoms ES valstybėms narėms bendri tarpvalstybinio masto uždaviniai. Nors vykdyti veiksmus nacionaliniu lygmeniu svarbu, pavienės valstybės narės neturi pakankamų svertų šiems uždaviniams visapusiškai išspręsti.

Šios iniciatyvos tikslas – pasiremti įgyvendinant programą „Kūrybiška Europa“ pasiektais laimėjimais ir padidinti pastangas, siekiant tikslų, iškeltų atsižvelgiant į pastarojo meto politikos raidą. Pagal naująją programą „Kūrybiška Europa“ veiklos vykdytojams planuojama suteikti galimybių plėtoti technologiniu ir meniniu požiūriu novatoriškas tarpvalstybines Europos iniciatyvas, skirtas dalytis Europoje sukurtais kūriniais, juos bendrai kurti, bendrai gaminti ir platinti, kad jie taptų labiau prieinami plačiai ir įvairiai auditorijai. Programa leis intensyviau išbandyti naujus verslo modelius, kurie kūrėjams kūrybos ir auditorijos formavimo tikslais leistų kuo geriau išnaudoti skaitmeninių technologijų teikiamas galimybes.

Siekiant spręsti su vis didėjančia tarptautinių rinkų konkurencija susijusius uždavinius, pagal naująją programą bus teikiama parama tarpvalstybinei partnerystei ir naujiems bendradarbiavimo modeliams, kad būtų išplėstas Europos kultūros ir kūrybos sektorių mastas. Tai leis sustiprinti Europos subjektų poziciją Europos ir pasaulio rinkose, pavyzdžiui, paremiant jų tarptautinio masto veiklą, rinkodarą ir prekės ženklų kūrimą. Pagal Programą bus investuojama į menininkų ir pramonės specialistų kūrybinių gebėjimų ugdymą, teikiant jiems tarpvalstybinio bendradarbiavimo galimybių. Pagal ją bus remiamos iniciatyvos, leisiančios kultūriniame gyvenime dalyvauti daugiau žmonių, ir taip bus prisidedama prie socialiniu požiūriu įtraukesnės Europos visuomenės kūrimo.

Pagal peržiūrėtą Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą bus suteikta daugiau galimybių reklamuoti Europoje sukurtus kūrinius, tačiau reikia papildomų paramos priemonių, kad nenacionalinio lygmens Europoje sukurti kūriniai būtų plačiau prieinami tiek Europoje, tiek už jos ribų. Pagal naująją programą, skatinant bendradarbiavimą įvairiais vertės grandinės etapais – nuo ankstyvųjų gamybos etapų iki sklaidos ir rodymo, – bus sprendžiami uždaviniai, su kuriais susiduria audiovizualinis sektorius (įskaitant uždavinius, susijusius su perėjimu prie skaitmeninių technologijų). Ypač bus remiami projektai, turintys didelį sklaidos potencialą, orientuoti į pasaulinę rinką ir prieigą prie turinio visose platformose.

Pagal naująją programą taip pat bus remiami veiksmai, kuriais siekiama sustiprinti Europos žiniasklaidą, žurnalistų laisvę, žurnalistinio turinio įvairovę ir pliuralizmą, taip pat kritinį požiūrį į žiniasklaidos priemonių turinį skatinant gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis.

Šiame pasiūlyme nustatyta taikymo diena – nuo 2021 m. sausio 1 d. Pasiūlymas teikiamas 27 valstybių narių Sąjungai, atsižvelgiant į 2017 m. kovo 29 d. Europos Vadovų Tarybos gautą Jungtinės Karalystės pranešimą dėl jos ketinimo išstoti iš Europos Sąjungos ir Euratomo remiantis Europos Sąjungos sutarties 50 straipsniu.

Suderinamumas su galiojančiomis politikos nuostatomis

Šia iniciatyva prisidedama prie 2017 m. kovo mėn. Romoje 27 valstybių narių ir ES institucijų išreikšto siekio kurti Sąjungą, „kurioje piliečiai turėtų naujų kultūrinės bei socialinės raidos ir ekonomikos augimo galimybių [...]; Sąjungą, kuri saugo mūsų kultūros paveldą ir skatina kultūrų įvairovę“¹. Šis siekis patvirtintas per 2017 m. lapkričio mėn. Geteborgo vadovų susitikimą ir 2017 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikimą, kurio metu pabrėžta, kad 2018 m., kurie buvo paskelbti Europos kultūros paveldo metais², yra reikšminga galimybė padidinti informuotumą apie kultūros ir kultūros paveldo socialinę ir ekonominę svarbą.

Jis dera su komunikatu „Europinės tapatybės stiprinimas per švietimą ir kultūrą“³, kuriame Europos Komisija teigia, kad „visoms valstybėms narėms vienodai svarbu išnaudoti visą švietimo ir kultūros potencialą, skatinantį darbo vietų kūrimą, socialinį teisingumą bei aktyvų pilietiškumą, ir padedantį patirti visą Europos tapatybės įvairovę.“

Ši iniciatyva atitinka 2018 m. Komisijos komunikatą „Nauja Europos kultūros darbotvarkė“⁴, 2016 m. bendrą EIVT ir Komisijos komunikatą „ES tarptautinių kultūrinių ryšių strategijos kūrimas“⁵ ir 2014 m. Komisijos komunikatą „Integruotas požiūris į Europos kultūros paveldą“⁶, kuriuose raginama suteikti kultūrai svaresnį vaidmenį siekiant tolesnės socialinių reikalų, ekonomikos ir tarptautinių santykių raidos.

Ši iniciatyva atitinka 2018 m. Komisijos komunikatą „Europos kova su internetine dezinformacija“⁷, ypač jo bendrą tikslą „skatinti informacijos įvairovę, kad piliečiai galėtų priimti informaciją pagrįstus sprendimus vadovaudamiesi kritiniu mąstymu. Tam reikėtų remti kokybišką žurnalistiką, ugdyti gebėjimus naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir grąžinti į pusiausvyrą informacijos kūrėjų ir platintojų santykį“.

Galiausiai iniciatyva atsižvelgiama į 2017 m. rugsėjo mėn. priimtą atnaujintą ES pramonės politikos strategiją⁸, kurioje pabrėžiama būtinybė atnaujinti Europos pramonę ir ją pritaikyti skaitmeninei erai, remiant inovacijas ir kūrybingumą, ugdant gebėjimus ir kuriant palankias sąlygas verslui, ir plėsti dinamiškų mažųjų ir vidutinių įmonių mastą.

Kalbant apie audiovizualinį sektorių, paprogramė MEDIA prisidės prie ES bendrosios skaitmeninės rinkos politikos įgyvendinimo. Visų pirma siūloma modernizuoti autorių teisių sistemą, taip pat persvarstyta Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva. Šia direktyva bus padidinti Europos

¹ [Romos deklaracija, 2017 m. kovo mėn.](#)

² 2018 m. – Europos kultūros paveldo metai, <https://europa.eu/cultural-heritage/>

³ [COM\(2017\) 673 final.](#)

⁴ COM(2018) 267 final.

⁵ [JOIN/2016/029](#)

⁶ [COM/2014/0477 final.](#)

⁷ [COM\(2018\) 236 final.](#)

⁸ [COM\(2017\) 479 final.](#)

audiovizualinio sektoriaus rinkos dalyvių pajėgumai finansuoti, gaminti ir platinti kūrinius, kad jie būtų pakankamai viešinami įvairiomis turimomis komunikacijos priemonėmis (tokiomis kaip televizija, kinas ar užsakomosios vaizdo programų paslaugos) ir patrauklūs auditorijai vis atviresnėje ir konkurencingesnėje rinkoje Europoje ir už jos ribų. Paramą reikėtų padidinti, kad būtų tinkamai sureaguota į pastarojo meto rinkos raidą, visų pirma – į pasaulinių platinimo platformų poziciją, kuri yra stipresnė už nacionalinių transliuotojų, tradiciškai investuojančių į Europos kūrinių gamybą, poziciją.

Komisijos pasiūlyme dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos iškeltas didesnių užmojų tikslas integruoti klimato aspektą į visas ES programas ir siekti, kad klimato politikos tikslams pasiekti būtų skiriama 25 proc. ES išlaidų. Programos indėlis siekiant šio bendro tikslo bus stebimas tinkamu suskirstymo lygmeniu pasitelkus ES klimato srities rodiklių sistemą, įskaitant tikslesnių metodikų taikymą, jei tokių yra. Rengiant metinio biudžeto projektą, Komisija toliau kasmet teiks informaciją apie įsipareigojimų asignavimus.

Kad Programos potencialas siekiant klimato tikslų būtų visapusiškai išnaudotas, Komisija, rengdama, įgyvendindama, peržiūrėdama ir vertindama Programą, sieks nustatyti, kokių veiksmų reikėtų imtis.

Pagal Programą bus skatinama lyčių lygybė ir padedama siekti proporcingesnio abiejų lyčių dalyvavimo kultūros ir kūrybos pramonėje.

Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir programomis

Programa derės su kitomis Sąjungos priemonėmis (visų pirma su programa „Erasmus+“, fondais, kuriems taikomas Reglamentas (...)) [Bendrųjų nuostatų reglamentas], įskaitant Europos socialinį fondą ir Europos regioninės plėtros fondą, su programa „Europos horizontas“ ir išorės finansavimo priemonėmis, ir jas papildys. Remiantis Sutarties nuostata dėl integravimo ir naujuoju kultūrinėmis sankirtomis pagrįstu politiniu požiūriu, išdėstyto naujojoje Europos kultūros darbotvarkėje, Programa siekiama plėtoti sąveiką su toliau nurodytomis politikos sritimis.

(1) Sąveika su švietimo ir jaunimo politika

Programą „Kūrybiška Europa“ reikšmingai papildys būsimoji programa „Erasmus“. Pagal ją remiamas švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto srityse veikiančių organizacijų ir institucijų bendradarbiavimas padės žmonėms įgyti žinių, įgūdžių ir kompetenciją, kurių reikia norint įveikti socialinius ir ekonominius iššūkius ir išnaudoti inovacijų, kūrybiškumo ir verslumo potencialą, ypač skaitmeninėje ekonomikoje. Veikla, susijusi su visais kūrybiškumo aspektais švietimo sistemoje ir asmens svarbiausių gebėjimų ugdymu, bus esminė abiejų programų sąsaja. Be to, vykdant Europos solidarumo korpuso veiklą, bus daugiau galimybių pritraukti jaunimą, norintį atkurti arba išsaugoti kultūros paveldo vietas.

(2) Sąveika su Teisių ir vertybių programa

Programa „Kūrybiška Europa“ ir Teisių ir vertybių programa, per kurią, skatinant ir saugant teises, vertybes ir lygybę ir kuriant įsitraukimo, dalyvavimo ir atminimo galimybes, bus suteikta daugiau galių piliečiams, yra glaudžiai susijusios, visų pirma žiniasklaidos pliuralizmo, europinės tapatybės, vertybių ir kultūros paveldo srityse.

(3) Sąveika su užimtumo ir socialinių reikalų politika

Būsimas „Europos socialinis fondas+“ taps investicijų į žmones, socialinę sanglaudą ir vertybes pagrindu. Iš jo bus teikiama parama piliečiams, investuojant į žmogiškąjį kapitalą, remiant (jaunimo) užimtumą, socialines inovacijas, pagrindinių skaitmeninių įgūdžių įgijimą, migrantų integravimą ir remiant labiausiai skurstančius asmenis (socialinė įtrauktis). Todėl esama tvirtų sąsajų su tikslais, kurių siekiama pagal programą „Kūrybiška Europa“. Kultūros ir kalbų įvairovė, kurią sustiprinti,

pavyzdžiui, didinant Europos kultūros ir audiovizualinių kūrinių sklaidą kitose šalyse, yra vienas iš programos „Kūrybiška Europa“ tikslų, yra svarbus įtraukios visuomenės aspektas, prisidedantis prie kultūrų dialogo. Be to, Programa didinamas kultūros ir kūrybos sektorių konkurencingumas ir taip sudaromos palankios sąlygos darbo vietoms šiuose sektoriuose kurti.

(4) Sąveika su **regionine, miestų ir kaimo politika**

ES regioninė, miestų ir kaimo plėtros politika ypač svarbios skatinant atkurti kultūros paveldą ir remiant kultūros ir kūrybos pramonę. Siekiant padidinti šių priemonių ir programos „Kūrybiška Europa“ (pagal kurią gali būti remiamas tarpusavio mokymasis klausimais, susijusiais su prasmingais ilgalaikiais investavimo planais kūrybos pramonės, turizmo, socialinės įtraukties, kultūros paveldo atkūrimo, remiantis kultūros paveldo atnaujinimo kokybės standartais, srityse ir didinamas jų įnašas siekiant regionų ir miestų plėtros ir kultūros projektų finansinio savarankiškumo tikslų) papildomumą, bus užtikrinta galima sąveika.

(5) Sąveika su **bendrajai rinka**

Programa „Kūrybiška Europa“ papildys būsimą bendrosios rinkos programą tose srityse, kurios susijusios su žmonių įgalinimo ir kuriančių talentingų asmenų skatinimo atitinkamuose sektoriuose aspektais. Taip pat galima atrasti sąsają su turizmu, kuriam būdingas kultūros matmuo ir kuris gali būti vertinamas kaip vienas iš būdų žmonių tarpusavio supratimui skatinti. Įgyvendinant programos „Kūrybiška Europa“ veiksmus prireikus itin daug dėmesio bus skiriama tam tikrų kūrybos pramonės šakų (pavyzdžiui, dizaino ir mados) kūrybingumui ir kultūros elementams, sutelkiant dėmesį į jų skatinimą, gebėjimų ugdymą, tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir judumą. Taip pat bus užtikrintas papildomumas su turizmo sektoriui skirtais veiksmais.

(6) Sąveika su programa „**Skaitmeninė Europa**“

Du lyderystės projektai, vykdomi pagal programą „Skaitmeninė Europa“, užtikrins, kad būtų tęsiama diegimo veikla, susijusi su strategija „#Digital4Culture“. Įgyvendinant lyderystės projektą dėl kultūros paveldo sektoriaus skaitmeninės transformacijos, bus toliau remiama Europos iniciatyva, pradėta 2018 m., kurie paskelbti Europos kultūros paveldo metais. Programos dalis, kurioje daugiausia dėmesio skiriama skaitmeniniams įgūdžiams, turi sąsają su tokiais klausimais kaip gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir su kinu susijęs švietimas.

(7) Sąveika su ES **mokslinių tyrimų ir inovacijų** programa

Sutelkus išteklius tam, kad būtų pritaikytos naujausios technologijos ir paskatinta kurti naujus mokslinius metodus, galima gerokai patobulinti ne tik kultūros paveldo supratimą, išsaugojimą ir sklaidą, bet ir kultūros ir kūrybos sektorius apskritai. Norint padidinti šių priemonių ir programos „Kūrybiška Europa“ papildomumą taip, kad kultūros ir kūrybos sektoriai visapusiškai išnaudotų Europos mokslinių tyrimų pažangą, reikės sutvirtinti galimas sąsajas.

Pagal programos „Europos horizontas“ įtraukios, atsparios ir saugios visuomenės veiksmų grupę vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla IRT technologijoms, skirtoms materialaus ir nematerialaus kultūros paveldo skaitmeninimui ir išsaugojimui, kurti.

Pagal skaitmeninės pramonės veiksmų grupę, vykdant naujos kartos interneto srities intervencijas, numatoma mokslinių tyrimų veikla, glaudžiai susijusi su kultūros ir kūrybos pramone (pavyzdžiui, papildytoji ir virtuali realybė, įtraukioji aplinka, žmogaus ir kompiuterio sąsajos, naujoji žiniasklaida ir socialiniai tinklai). Taip pat įgyvendinant programą S+T+ARTS numatyta tęsti pastangas užtikrinti kūrybos sektorių (ypač meno) ir inovacijų pramonės ir visuomenės srityse sąveiką.

(8) Sąveika su **išorės veiksmų** politika

Programa „Kūrybiška Europa“ ir tarptautinio bendradarbiavimo veiksmai, vykdomi įgyvendinant Sąjungos išorės veiksmų programas, papildys vieni kitus.

Pagal paprogramę KULTŪRA planuojama išbandyti su Europos kultūros sostinių iniciatyva susijusius stebėjimo mechanizmus ir kitas mainų su trečiosiomis valstybėmis iniciatyvas, ES nepriklausančioms valstybėms, taikant tam tikrus apribojimus, atverti tinklus ir platformas ar suteikti galimybę varžytis dėl ES kultūros apdovanojimų, nustatyti paskatas, kuris skatintų į ES organizacijų valdomus projektus įtraukti trečiųjų valstybių partnerius, ir paremti reklamavimo pastangas, susijusias su strategiškai svarbiomis rinkomis ir festivaliais, vykstančiais ne ES valstybėse narėse, kuriems šiuo metu biudžeto lėšų neskiriama.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

Teisinis pagrindas

Iniciatyva bus grindžiama SESV 167 ir 173 straipsniais. SESV 167 straipsnyje nustatyta Sąjungos kompetencija kultūros srityje ir raginama imtis veiksmų Europos Sąjungos lygmeniu, kuriais būtų prisidedama prie valstybių narių kultūrų klestėjimo, gerbiant jų nacionalinę ir regioninę įvairovę ir iškeliant bendrą kultūros paveldą, ir prireikus remti ir papildyti valstybių narių veiklą šioje srityje. SESV 173 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga ir valstybės narės užtikrina, kad būtų sudarytos Sąjungos pramonės konkurencingumui reikalingos sąlygos, įskaitant veiklą, kuria skatinamas įmonių iniciatyvai ir plėtrai palankios aplinkos kūrimas.

Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Pagrindinę Europos pridėtinę vertę sukuria tvirtas tarpvalstybinis Programos matmuo; tai jau įrodė 2014–2020 m. programa „Kūrybiška Europa“. Atlikus laikotarpio vidurio vertinimą nustatyta, kad Programos tikslai ir prioritetai apskritai dera su nacionalinės politikos ir nacionalinių programų tikslais ir prioritetais ir juos papildo, vadinasi, jais laikomasi subsidiarumo principo.

Visų pirma, daugiašalis tarpvalstybinis programos „Kūrybiška Europa“ pobūdis teikia išskirtinių galimybių, kurioms retai prilygsta nacionalinis finansavimas (kuriuo daugiau dėmesio teikiama vidaus veiklai ir, mažesniu mastu, dvišaliam tarpvalstybiniam bendradarbiavimui). Suinteresuotosios šalys ir paramos gavėjai šį daugiašalį tarpvalstybinį aspektą ypač vertina kaip unikalų programos „Kūrybiška Europa“ dėmenį. Kitų tarptautinių fondų, kurie remia tarpvalstybinį kultūros ir kultūros sektorių bendradarbiavimą, yra nedaug, o mastas tų, kurie tai daro, yra gerokai kuklesnis.

Programos ES pridėtinės vertės elementai:

- tarpvalstybinė kultūros ir kūrybos objektų (ypač audiovizualinių) sklaida, leidžianti pasiekti platesnes ir įvairesnes auditorijas Sąjungoje ir už jos ribų ir atspindinti Europos įvairovę;
- masto ekonomija ir kritinė masė, kurią gali generuoti ES parama, ir papildomų lėšų pritraukimo galimybės. Poveikis pagal Programą remiamų paramos gavėjų reputacijai didina galimą partnerių ir finansinių tarpininkų susidomėjimą ir jų pasitikėjimą remiamais projektais, o tai palengvina galimybes gauti papildomą finansavimą. Europos tinklai ir tarpvalstybinė partnerystė, kurie yra pagrindiniai ir tvariausi struktūrą teikiantys programos „Kūrybiška Europa“ elementai, ir parama bendriems veiklos vykdytojų pajėgumams;
- tarpvalstybiniai tinklai taip pat didina bendrus kultūrinės ir kūrybinės veiklos vykdytojų pajėgumus, ypač tų, kurie dirba nišinėse srityse ir valstybėse narėse, kuriose tokie pajėgumai mažiau išvystyti;
- į rezultatus orientuotas tarpvalstybinis kultūrinės ir kūrybinės veiklos vykdytojų judumas prisideda prie įgūdžių ugdymo ir didesnių sektorių pajėgumų;
- kultūros ir kūrybos sektorių organizacijoms kylančios rizikos sušvelninimas, leidžiantis įsitraukti į Europos matmenį turinčius projektus; tai turi įtakos jų bendrai ekonominei galiai;

- Programoje daug dėmesio skiriama visuomeniniams klausimams. Remdama kultūros ir kalbų įvairovę, meninę ir kūrybinę laisvę, taip pat laisvos, pliuralistinės ir įvairios žiniasklaidos kūrimą, Programa prisideda prie Europos visuomenės gerovės ir bendros europinės tapatybės formavimo;
- nacionalinio lygmens kino rėmimo programomis dėmesys visų pirma skiriamas kūrinių gamybai, o ES parama pirmiausia teikiama parengiamajai (mokymas, kūrimas) ir tolesnei (platinimas, propagavimas, rodymas) veiklai, siekiant užtikrinti, kad Europoje sukurti kūriniai turėtų geresnę sklaidą kitapus nacionalinių sienų. Taip Programa remiamas laisvas audiovizualinių paslaugų judėjimas, sustiprintas įgyvendinant Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą.

Proporcingumo principas

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes juo neviršijama to, kas būtina Europos lygmeniu nustatytiems tikslams pasiekti.

Priemonės pasirinkimas

Naujoji 2021–2027 m. programa „Kūrybiška Europa“ grindžiama esama 2014–2020 m. programa „Kūrybiška Europa“, pagal kurią į vieną sistemą sujungtos dvi nepriklausomos paprogramės (MEDIA ir „Kultūra“). Ja atsižvelgiama į skirtingų sektorių konkrečias ypatybes, skirtingas jų tikslines grupes ir jų ypatingus poreikius. Visų pirma tai pasakytina apie bendros tarpsektorinės paprogramės, pagal kurią daug dėmesio bus skiriama inovacijoms ir eksperimentavimui, teikiamas galimybes.

Tai, kad bus išlaikytas atpažįstamas programos „Kūrybiška Europa“ (įskaitant paprogramę MEDIA) pavadinimas, padės užtikrinti įsitraukimo tęstinumą ir ES paramos matomumą.

3. RETROSPEKTYVINIO VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Galiojančių teisės aktų retrospektyvinis vertinimas / tinkamumo patikrinimas

2016 m. Europos Komisija užsakė atlikti tarpinį programos „Kūrybiška Europa“ vertinimą ir trijų ankstesnių programų („Kultūra“, MEDIA 2007 ir „MEDIA Mundus“) *ex post* vertinimą, kurio ataskaitos pateiktos 2016 m. gegužės mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn. Atliekant programos „Kūrybiška Europa“ ir ankstesnių programų vertinimą buvo siekiama šių tikslų:

- įvertinti programos „Kūrybiška Europa“ ir ankstesnių programų aktualumą, suderinamumą, rezultatyvumą, efektyvumą, tvarumą ir ES pridėtinę vertę (toliau – vertinimo kriterijai);
- įvertinti programos „Kūrybiška Europa“ indėlį siekiant pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo, įgyvendinant naujuosius Komisijos prioritetus ir sektorių strategijas;
- įvertinti ankstesnių programų ilgalaikius rezultatus ir poveikį.

Vertinimo duomenimis, programa „Kūrybiška Europa“ tenkina tiek esamus, tiek naujai kylančius kultūros ir kūrybos sektorių poreikius. Pagal Programą gavę pakankamą paramą, kultūros ir kūrybos sektorių paramos gavėjai iš visos Europos gali imtis veiksmų, kad galėtų tinkamai reaguoti į perėjimą prie skaitmeninių technologijų ir viešinti savo kūrinius tarptautiniu mastu, laikydamiesi kultūros įvairovės principo, ypač per inovacijas ir naujų verslo modelių kūrimą, leidžiantį didinti jų konkurencingumą.

Programa „Kūrybiška Europa“ taip pat iš esmės dera su kitais ES prioritetais, kultūros ir kūrybos sektorių finansavimo ir paramos mechanizmais, įskaitant tiek konkretiems sektoriams teikiamas galimybes, tiek bendrą finansinę, komercinę ir ekonominę paramą MVĮ.

Taip pat nustatyta, kad programa „Kūrybiška Europa“ padeda įgyvendinti strateginius ES prioritetus: Programa labai padeda siekti strategijos „Europa 2020“ užimtumo tikslų ir įgyvendinti dabartinės Komisijos prioritetus – skatinti investicijas siekiant, kad būtų kuriamos darbo vietos, stipresnė ir teisingesnė vidaus rinka su tvirtesniu pramoniniu pagrindu, taip pat įgyvendinant ES lygmens sektorių strategijas, pavyzdžiui, bendrosios skaitmeninės rinkos tikslus.

Atlikus vertinimą prieita prie išvados, kad atsižvelgiant į kultūros ir kūrybos sektorių dydį ir įvairovę Europos lygmeniu ir geografinės teritorijas, kuriose taikomos vertintos programos, programos „Kūrybiška Europa“ ir ankstesnių programų biudžeto dydis buvo nepakankamas, kad būtų užtikrintas didelis europinio ir (arba) sektorių lygmens poveikis.

Be to, vertinimas atskleidė, kad paprogramė MEDIA veiksmingai prisidėjo prie vidaus rinkos stiprinimo. Ilgainiui paprogramės MEDIA mastas išaugo, tačiau jai skirtas biudžetas atitinkamai nepadidėjo. Tai reiškia, kad finansavimas pernelyg išskaidytas pagal daugybę prioritetų, o tai menkina galimą jo poveikį.

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

VIEŠOS KONSULTACIJOS DĖL ES FONDŲ VERTYBIŲ IR JUDUMO SRITYSE

Viešų konsultacijų dėl ES fondų vertybių ir judumo srityse – tikslas surinkti visų suinteresuotųjų šalių nuomones apie tai, kaip geriausiai panaudoti kiekvieną ES biudžeto eurą. Konsultacijos surengtos atsižvelgiant į dabartinių įvairių politikos sričių ES finansavimo programų įvertinimus, įskaitant dabartinės veiklos rezultatus ir būsimus uždavinius.

Toliau pateikiami kai kurie pagrindiniai rezultatai.

- (1) Pasak respondentų, „europinės tapatybės ir bendrų vertybių skatinimas“ ir „teisių ir lygybės skatinimas“ yra svarbūs bendros politikos uždaviniai, kurie turėtų būti sprendžiami vykdant šias programas. Programos „Kūrybiška Europa“ atveju ekonomikos problemos ir kultūrų įvairovė yra svarbesnės už „socialinės įtraukties ir teisingumo skatinimą“.
- (2) Manoma, kad tokiose politikos srityse, kaip inovacijų rėmimas, Europos kultūros įvairovės ir kultūros paveldo puoselėjimas, europinės tapatybės ir bendrų vertybių skatinimas, problemos, su kuriomis susidūrė pusė ar daugiau respondentų, sprendžiamos visapusiškai arba pakankamai gerai. Be to, 52 proc. respondentų⁹, turinčių dalyvavimo programoje „Kūrybiška Europa“ patirties, mano, kad Europos kultūros ir kūrybos sektorių konkurencingumo rėmimo srityje problemos sprendžiamos visapusiškai arba pakankamai gerai.
- (3) Apie 80 proc. respondentų, turinčių vienokios ar kitokios dalyvavimo minėtose ES programose patirties, pritaria, kad šios programos kuria didelę arba pakankamai didelę pridėtinę vertę, palyginti su tuo, ką valstybės narės galėtų pasiekti nacionaliniu, regionų ir (arba) vietos lygmenimis.
- (4) Respondentų nurodytos pagrindinės kliūtys, galinčios sutrukdyti pasiekti dabartinių programų ir (arba) fondų tikslus, yra panašios ir nepriklauso nuo programos. Trys svarbiausios iš jų: poreikiui patenkinti nepakankamas programų biudžetas, nepakankama smulkios suinteresuotosioms šalims teikiama parama; paramos pirmą kartą paraišką pateikiantiems pareiškėjams trūkumas.
- (5) Respondentai, turintys dalyvavimo vienoje ar keliose ES programose patirties, sutinka, kad pagrindiniai veiksmai, kuriais būtų supaprastinta ir sumažinta administracinė našta paramos

⁹ Gauti 1 839 atsakymai iš visos Europos.

gavėjams, yra šie: naudoti supaprastintas paraiškų formas, sudaryti galimybes kurti tinklus ir užmegzti partnerystę, sudaryti galimybes finansuoti veiksmus, priklausančius keliems veiklos sektoriams ir geriau koordinuoti skirtingas programas ir (arba) fondus.

KITOS VIEŠOS KONSULTACIJOS

Atliekant tarpinį programos „Kūrybiška Europa“ vertinimą, 2017 m. sausio 23 d. – balandžio 24 d. surengtos viešos konsultacijos. Jų metu buvo pateikta klausimų dėl galimos programą „Kūrybiška Europa“ pakeisiančios programos. Atsakydami į klausimus dėl programos „Kūrybiška Europa“ paprogramių „Kultūra“ ir MEDIA, atitinkamai 90 proc. ir 80 proc. respondentų teigė, kad dauguma šios programos prioritetų tebėra aktualūs arba ypač aktualūs, o daugiau kaip pusė respondentų sutiko su teiginiu, kad paprogramės „Kultūra“ teikiama parama visapusiškai arba iš dalies papildė nacionalinį, ES ir tarptautinį finansavimą. Svarbiausios apklausos respondentų nurodytos galimybės – bendros kultūros vertybės, parama kultūriniam švietimui, kultūros įvairovės skatinimas, parama tarptautinimui, kultūros svarbos visuomenėje skatinimas.

Nepriklausomas tyrimas

Komisija atsižvelgė ne tik į viešų konsultacijų, bet ir į 2017–2018 m. atlikto tarpinio dabartinės programos „Kūrybiška Europa“ vertinimo rezultatus, į įvairių suinteresuotųjų šalių, visų pirma Europos filmų forumo¹⁰ ir į teminių muzikos srities suinteresuotųjų šalių posėdžių, atsiliepimus, nepriklausomų tyrimų išvadas, taip pat valstybių narių ekspertų rekomendacijas, pateiktas taikant atvirąjį koordinavimo metodą kultūros ir Europos filmų sklaidos srityje bei į 2014–2018 m. vykusį struktūrinį dialogą su sektoriaus atstovais.

Iš įvairių šaltinių gauta informacija patvirtino, kad programa „Kūrybiška Europa“ teikė didelės naudos, tačiau taip pat parodė, ką būtų galima tobulinti ir supaprastinti. Nors bendrieji programos tikslai (kultūros ir kalbų įvairovės skatinimas, kultūros ir kūrybos sektorių konkurencingumo skatinimas) apskritai tebėra aktualūs, būtina tolesnė integracija ir plėtra, kad būtų geriau atsižvelgta į poreikius ir nustatytus trūkumus, kurie pastaraisiais metais tik dar labiau išryškėjo:

- (1) didėjantis spaudimas Europos kultūros įvairovei ir paveldui, taip pat vis didesnis trečiosiose valstybėse (visų pirma JAV) sukurtų kūrinių dominavimas ir sklaida;
- (2) nepakankama Europos kūrinių sklaida ir auditorijos pasiekiamumas;
- (3) nepakankamas ir trapus kultūros ir kūrybos sektorių konkurencingumas;
- (4) menininkų ir kūrybos srities specialistams skirtų mokymo ir judumo galimybių trūkumas;
- (5) nepakankamas Europos kultūros tarptautinis matmuo;
- (6) sunkumai pasiekti auditoriją ir užtikrinti socialinę įtrauktį;
- (7) ribotas prisitaikymas perėjimui prie skaitmeninių technologijų ir pasirengimas jam;
- (8) specialistų gebėjimų stiprinimo ir individų profesionalumo didinimo stoka;
- (9) konkrečios problemos, su kuriomis susiduria audiovizualinė pramonė vis geriau integruotoje bendrojoje skaitmeninėje rinkoje;
- (10) konkretiems (ypač muzikos, knygų ir leidybos, architektūros ir paveldo) sektoriams kylančios problemos.

¹⁰ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-film-forum>

Poveikio vertinimas

Poveikio vertinimas parengtas siekiant paremti programą „Kūrybiška Europa“, Teisių ir vertybių bei Teisingumo programas. Nors Komisija nusprendė, kad šią veiklą prasmingiau tęsti vykdant dvi skirtingas programas, bendro poveikio vertinimo rezultatai tebėra aktualūs ir galioja tiek paprogramei „Kultūra“, tiek paprogramei MEDIA.

2018 m. balandžio 20 d. Reglamentavimo patikros valdyba pateikė teigiamą nuomonę dėl tokio poveikio vertinimo. Kartu ji pabrėžė, kad vertinimų rezultatų, suinteresuotųjų šalių atsiliepimų, įvairių tikslų ir Programos struktūros pagrindimo sąsają derėtų paaiškinti išsamiau. Ji taip pat nurodė, kad reikia papildomų garantijų, kad stebėsenos ir vertinimo sistema leis patikimai ir objektyviai įvertinti Programos pasisekimo lygį.

Šia iniciatyva atsižvelgiama į Valdybos pastabas. Ji grindžiama esamos programos „Kūrybiška Europa“ struktūra ir geriau atsižvelgia į suinteresuotųjų šalių atsiliepimus. Pavyzdžiui, atsižvelgiant į masto didinimo poreikį, pagal naująją paprogramę MEDIA bus užtikrinta galimybė vystyti koordinuotus veiksmus, kurie susietų skirtingas audiovizualinio sektoriaus vertės grandinės dalis.

Be to, visos Programos stebėsenos ir vertinimo sistema bus sustiprinta taikant tinkamus poveikio ir produkto rodiklius.

Supaprastinimas

Siekiant, kad būsima programa „Kūrybiška Europa“ būtų paprastesnė už dabartinę:

- Programoje bus įtvirtintas didesnis lankstumas, kad darbo programas būtų galima pritaikyti prie nenumatytų aplinkybių, naujų technologinių ar visuomenės pokyčių, ir atlyginti už rezultatus;
- bus siekiama rezultatyvumo ir veiksmingumo dažniau taikant partnerystės pagrindų susitarimus ir dotacijų teikimą etapais, kad mažesniems dalyviams būtų užtikrintas finansinis stabilumas ir supaprastinta prieiga. Bus išplėstas jau dabar sėkmingo keitimosi mokymosi rezultatais įgyvendinant projektus ir šių mokymosi rezultatų sklaidos mastas;
- pagal paprogramę MEDIA bus nustatytos paskatos atlyginti už pasiektus rezultatus, visų pirma susijusių su gebėjimu pasiekti plačią auditoriją (pavyzdžiui, audiovizualinių projektų, kuriems pavyksta užtikrinti didelį bilietų pardavimą, atveju);
- būsimų muzikos sektoriaus veiksmų bei vertimo programos atveju bus nustatyti reikalavimų atitikties kriterijai, kuriais vadovaujantis atlyginama už sėkmę rinkoje ir pastangas pasiekti auditoriją;
- bus nustatyta veiksminga perėjimo tvarka, kad trečiosioms valstybėms, dalyvavusioms 2014–2020 m. programoje „Kūrybiška Europa“, būtų lengviau prisijungti prie naujosios programos;
- Programos gairės bus aiškesnės, o vykdant susijusius procesus ir procedūras bus sistemingai naudojamos e. formos ir e. ataskaitos, taikomi paprastesni ataskaitų teikimo reikalavimai. Bus nustatytas nuoseklus taisyklių rinkinys (bendras taisyklių sąvadas), kartu paliekant galimybę prireikus taikyti diferencijuotą požiūrį.

Reikšmingos supaprastinimo priemonės, pavyzdžiui, fiksuotosios sumos, vieneto įkainiai ir fiksuotosios normos, jau buvo sėkmingai taikomos kitose programose ir galėtų būti nustatytos naujojoje programoje „Kūrybiška Europa“.

Kultūros sektoriaus specifiskumas ir remiamų veiksmų individualus pobūdis lėmė, kad apskaičiuoti ir taikyti fiksuotąsias sumas ir fiksuotąsias normas yra sudėtinga (išskyrus literatūros vertimo programos atveju), tačiau tais atvejais, kai galima supaprastinti skaičiavimo pagrindą, paramos gavėjams tai sumažintų administracinę naštą. Pagal paprogramę MEDIA tebebus naudojamos fiksuotosios sumos, kad prireikus būtų supaprastintas finansų valdymas. Kad būtų užtikrintas suderinamumas su

realiosiomis išlaidomis, pagal fiksuotųjų sumų apskaičiavimo metodiką bus numatyta reguliari stebėseną.

Sudėtingos ir skirtingos dabartinių programų finansavimo taisyklės tampa kliūtimis pareiškėjams. Išorės naudotojams sukūrus vieną prieigą prie sistemos dalyvauti dotacijų cikle (t. y. dalyviams skirtą portalą), kuriam priklausytų išsami dotacijų valdymo sistema, būtų galima iš esmės supaprastinti prieigą prie Programos. Racionalizavus veiksmus ir atitinkamus finansinius sandorius, parama pagal paprogramę MEDIA taps veiksmingesnė; o pagal paprogramę KULTŪRA toliau daugiausia dėmesio bus skiriama pasiteisinusiems veiksmams ir šalinamos naujos rinkos nepakankamumo problemos, taikant tikslinius sektorinius veiksmus. Apskritai kultūros ir kūrybos sektorių suinteresuotosios šalys galės pasinaudoti „vieno langelio“ principu.

Pagrindinės teisės

Šis pasiūlymas visiškai atitinka ES pagrindinių teisių chartiją. Visų pirma šiuo pasiūlymu visapusiškai atsižvelgiama į Chartijos 11 straipsnį („Saviraiškos laisvė“), 13 straipsnį („Menų ir mokslo laisvė“), 15 straipsnį („Laisvė pasirinkti profesiją ir teisė dirbti“), 21 straipsnį („Diskriminacijos uždraudimas“), 23 straipsnį („Moterų ir vyrų lygybė“), 24 straipsnį („Vaiko teisės“) ir 31 straipsnį („Tinkamos ir teisingos darbo sąlygos“).

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Programos „Kūrybiška Europa“ įgyvendinimo 2021 m. sausio 1 d. – 2027 m. gruodžio 31 d. finansinis paketas yra 1 850 000 000 EUR (dabartinėmis kainomis).

Daugiau informacijos apie poveikį biudžetui ir reikiamus žmogiškuosius bei administracinius išteklius pateikiama prie šio pasiūlymo pridedamoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje.

5. KITI ELEMENTAI

Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Dabartinės finansavimo programos, išskyrus susijusias su veikla žiniasklaidos srityje, daugiausia įgyvendinamos taikant Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) tiesioginį valdymą, kadangi, kaip parodė vidurio laikotarpio vertinimo rezultatai, tai ekonomiškai efektyvu. Remiantis esamais vertinimais, valdymo būdo keisti nereikia.

- Paprogramės MEDIA įgyvendinimas bus supaprastintas ir racionalizuotas, pavyzdžiui, suskirstant paramos gavėjus į grupes ir mažinant pagrindinių dotacijų sutarčių ir mokėjimo operacijų skaičių. Remiantis šiuo metu vykdomu paskirstymo sistemų racionalizavimu (tai sudaro 30 proc. paprogramei MEDIA skirtą biudžetą), siekiamas tikslas – bendrą MEDIA sandorių skaičių sumažinti 30 proc. ir taip sumažinti pridėtinės administracinės išlaidas ir padidinti Programos veiksmingumą.
- Finansinės priemonės, teikiančios garantijas ir, prireikus, nuosavo kapitalo tipo paramą kultūros ir kūrybos sektorių MVĮ, bus įgyvendinamos per fondą „InvestEU“ netiesioginio valdymo būdu, sudarant įgaliojimo susitarimus su įgyvendinimo partneriais, laikantis Finansinio reglamento nuostatų.

Vertinimas bus atliekamas vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo¹¹, kuriuo trys institucijos patvirtino, kad galiojančių teisės aktų ir politikos vertinimas turėtų būti tolesnį

¹¹ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

veiksmų galimybių vertinimo pagrindas, 22 ir 23 punktais. Programos poveikis vietos lygmeniu bus vertinamas remiantis Programos rodikliais ir tikslais ir išsamia Programos aktualumo, rezultatyvumo, veiksmingumo, ES pridėtinės vertės ir nuoseklumo su kitomis ES politikos sritimis analize. Taip pat bus įtraukiama įgytos patirties pavyzdžių, kad būtų galima nustatyti trūkumus, problemas ar tolesnio veiksmų ar jų rezultatų tobulinimo potencialą ir kad būtų galima kiek įmanoma padidinti jų panaudojimą ar poveikį. Stebėsenos ir vertinimo veikla bus grindžiama peržiūrėta veiklos rezultatų stebėsenos sistema, parengta 2014–2020 m. programai „Kūrybiška Europa“. Ji leis susieti projektų ir paramos gavėjų duomenis (surinktus naudojantis e. formomis ir e. ataskaitomis) su kontekstine Europos audiovizualinės observatorijos ar tikslinių tyrimų suteikta informacija. Rodikliai atspindės realiai prieinamą informaciją apie visas paprogrames. Bus vykdoma ir nuolatinė (kad būtų laiku reaguojama į nenumatytus įvykius ar ypatingus poreikius), ir reguliari Programos stebėseną (pranešant apie pagrindinius įvykius, kaip antai kvietimus teikti pasiūlymus, projektų peržiūras, koordinavimo arba sklaidos renginius). Stebėsenos rezultatais bus remiamasi:

- metinėje stebėsenos ataskaitoje, kurioje apžvelgiama siekiant Programos tikslų padaryta pažanga;
- laikotarpio vidurio vertinime (kuris atliekamas ne vėliau kaip praėjus ketveriems metams po Programos įgyvendinimo pradžios);
- galutiniame vertinime, kuris atliekamas ne vėliau kaip praėjus dvejiems metams po programavimo laikotarpio pabaigos.

Šie retrospektyviniai vertinimai bus atliekami vadovaujantis naujausia taikoma Geresnio reglamentavimo gairių redakcija (taip pat remiantis priemonių rinkinio gairėmis ir geriausios praktikos pavyzdžiais); jie leis įvertinti Programos rezultatus, remiantis pagrindiniais Programos rodikliais ir (arba) tikslais, ir atlikti išsamią analizę, koku mastu Programą galima laikyti aktualia, rezultatyvia, veiksminga, teikiančia pakankamai ES pridėtinės vertės ir derančia su kitų sričių ES politika. Taip pat bus pateikiama rekomendacijų, kad būtų galima šalinti nustatytus trūkumus, spręsti problemas ar nustatyti tolesnio veiksmų ar jų rezultatų tobulinimo potencialą ir kad būtų galima kiek įmanoma padidinti jų panaudojimą ar poveikį.

Parlamentui, Tarybai ir visoms kitoms susijusioms ES institucijoms bus reguliariai teikiamos pagrindinės stebėsenos ir vertinimo ataskaitos ir vieša pagrindinių Programos rodiklių rezultatų suvestinė.

Atsižvelgiant į sąnaudų ir naudos analizę, kuri bus atlikta centralizuotai rengiantis kitam programavimo laikotarpiui, didžiąją dalį Programos veiksmų įgyvendins Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga (EACEA), prižiūrima už Programą atsakingų Komisijos generalinių direktoratų.

Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Šiame pasiūlyme bus remiamasi programos „Kūrybiška Europa“ struktūra (su paprogramėmis „Kultūra“, MEDIA ir sustiprinta tarpsektorine paprograme, kuri sudarys sąlygas vykdyti novatoriškus veiksmus ten, kur kelis sektorius apimanti veikla teikia papildomos vertės) ir jos bus laikomasi toliau. Programos „Kūrybiška Europa“ struktūra ir tikslai buvo patvirtinti atlikus laikotarpio vidurio vertinimą¹² ir gavus kitą susijusią grįžtamąją informaciją. Vis dėlto, kaip buvo paaiškinta pirmiau, norint tinkamai atsižvelgti į ekonominius, technologinius, visuomeninius ir politinius pokyčius, reikia tam tikrus aspektus pakoreguoti.

¹² COM(2018) 248 *final*.

Pavyzdžiui, naujoji programa apima ne tik tikslingesnę požiūrį į esamus veiksmus, bet ir naujus elementus.

Pagal paprogramę KULTŪRA toliau bus remiami tarpvalstybiniai partnerystės ryšiai, tinklai ir platformos, kuriamos konkretiems sektoriams pritaikytos iniciatyvos, remiamos kultūros ir kūrybos sektorių veiklos vykdytojų pastangos pasiekti auditoriją Europoje ir už jos ribų, plėtojami elementai, kurie atskleis konkrečią kultūros naudą paskiriems asmenims ir visuomenei. Pagal ją bus stiprinami esami specialūs veiksmai, pavyzdžiui, Europos kultūros sostinės ir Europos paveldo ženklo iniciatyvos.

Pagal paprogramę MEDIA bus siekiama skatinti bendradarbiavimą ir inovacijas kuriant ir gaminant Europos audiovizualinius kūrinius; tai bus daroma, be kita ko, puoselėjant Europos talentą. Ja bus siekiama padidinti platinimo kino teatruose ir internetu mastą ir užtikrinti didesnę tarpvalstybinę prieigą prie Europos audiovizualinių kūrinių, be kita ko, taikant novatoriškus verslo modelius; propaguoti Europos audiovizualinius kūrinius ir teikti paramą auditorijos formavimui Europoje ir už jos ribų. Šie prioritetai bus įgyvendinami teikiant paramą Europos kūrinių, galinčių pasiekti plačią auditoriją Europoje ir už jų ribų, kūrimui, propagavimui, prieigai prie jų ir jų sklaidai, taip paremiant Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos įgyvendinimą. Be to, paprogramė MEDIA suteiks lankstesnę požiūrį, kuris sudarys palankesnes skirtingų vertės grandinės grandžių bendradarbiavimo sąlygas. Ji toliau skatins kurti struktūrinius partnerystės ryšius ir tinklus, kurie padidintų Europos audiovizualinio sektoriaus konkurencingumą ir sumažintų su Programos valdymu susijusias administracines išlaidas.

Pagal TARPSEKTORINĘ paprogramę bus skatinama kompleksinė veikla, apimanti audiovizualinį sektorių ir kitus kultūros ir kūrybos sektorius. Pagal ją bus skatinamas informuotumas apie Programą ir remiamas rezultatų perkeliamumas. Be to, pagal ją kultūros ir kūrybos sektoriuose bus skatinamas novatoriškas požiūris į turinio kūrimą, prieigą prie jo, jo platinimą ir skatinimą. Ja bus skatinama kompleksinė, kelis sektorius apimanti veikla, kuria siekiama prisiderinti prie žiniasklaidos sektoriaus patiriamų struktūrinių pokyčių, ypač susijusių su žiniasklaidos laisve ir pliuralizmu, kokybiška žurnalistika ir gebėjimu naudotis žiniasklaidos priemonėmis. Galiausiai ją įgyvendinant bus steigiami ir remiami atitinkamų šalių informavimo apie Programą ir viešinimo biurai ir skatinamas tarpvalstybinis kultūros ir kūrybos sektorių bendradarbiavimas.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl 2021–2027 m. programos „Kūrybiška Europa“, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES)
Nr. 1295/2013**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 167 straipsnio 5 dalį ir 173 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹³,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁴,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) kultūra, kultūros paveldas ir kultūros įvairovė kultūriniu, aplinkosauginiu, socialiniu ir ekonominiu požiūriu Europos visuomenei yra didelės vertybės, todėl juos reikėtų skatinti ir remti. 2017 m. kovo 25 d. paskelbtoje Romos deklaracijoje ir 2017 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadose teigiama, kad švietimas ir kultūra yra įtraukį ir darnių visuomenių ir konkurencingumo išlaikymo pagrindas;
- (2) Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga yra grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises. Šios vertybės yra bendros valstybėms narėms, gyvenančioms visuomenėje, kurioje vyrauja pliuralizmas, nediskriminavimas, tolerancija, teisingumas, solidarumas ir moterų bei vyrų lygybė. Šios vertybės dar kartą patvirtintos ir išreikštos per teises, laisves ir principus, įtvirtintas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, kuri, kaip nurodyta ES sutarties 6 straipsnyje, turi tokią pat teisinę galią kaip Sutartys;
- (3) ES sutarties 3 straipsnyje taip pat nustatyta, kad Sąjungos tikslas – skatinti taiką, savo vertybes ir savo tautų gerovę ir kad, be kita ko, ji gerbia turtingą savo kultūros ir kalbų įvairovę bei užtikrina, kad Europos kultūros paveldas būtų saugomas ir turtinamas;
- (4) Komisijos komunikate „Nauja Europos kultūros darbotvarkė“¹⁵ išdėstyti tolesni Sąjungos tikslai, keliami kultūros ir kūrybos sektoriams. Skatinant tarpvalstybinį kultūros ir kūrybos sektorių matmenį, remiant jų augimo pajėgumą ir kultūra grindžiamą švietimo bei inovacijų

¹³ OL C [...], [...], p. [...].

¹⁴ OL C [...], [...], p. [...].

¹⁵ COM(2018) 267 *final*.

kūrybiškumą, siekiama išnaudoti kultūros ir kultūros įvairovės daromą poveikį socialinei sanglaudai ir visuomenės gerovei, darbo vietų kūrimui ir ekonomikos augimui, tarptautinių kultūrinių ryšių stiprinimui. Programa „Kūrybiška Europa“ drauge su kitomis Sąjungos programomis turėtų padėti įgyvendinti šią naująją Europos kultūros darbotvarkę. Ši programa taip pat atitinka 2007 m. kovo 18 d. įsigaliojusią 2005 m. UNESCO konvenciją dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo, prie kurios Sąjunga yra prisijungusi;

- (5) Europos kultūros įvairovės skatinimas priklauso nuo klestinčių ir atsparių kultūros ir kūrybos sektorių, kurie pajėgūs kurti, gaminti ir platinti savo kūrinius plačiai ir įvairiai Europos auditorijai. Taip išplečiamas jų verslo potencialas ir prisidedama prie tvaraus ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo. Be to, skatinant kūrybiškumą prisidedama prie konkurencingumo didinimo ir inovacijų gyvybingumo pramonės vertės grandinėse. Nors pastaruoju metu padaryta pažanga, Europos kultūros ir kūrybos rinka tebėra susiskaidžiusi nacionaliniu ir lingvistiniu lygmeniu ir dėl to kultūros ir kūrybos sektoriai negali visapusiškai išnaudoti Europos bendrosios rinkos, ypač bendrosios skaitmeninės rinkos, teikiamų galimybių;
- (6) Programoje turėtų būti atsižvelgiama į dvilypį kultūros ir kūrybos sektorių pobūdį, pripažįstant, viena vertus, kultūros savaiminę bei meninę vertę ir, kita vertus, tų sektorių ekonominę vertę, įskaitant jų platesnį indėlį ekonomikos augimo ir konkurencingumo, kūrybiškumo ir inovacijų srityse. Tam reikia tvirtų Europos kultūros ir kūrybos sektorių, ypač gyvybingos Europos audiovizualinės pramonės, turint omenyje jos pajėgumą pasiekti didelę auditoriją ir jos ekonominę svarbą, be kita ko, kitiems kūrybos sektoriams ir kultūriniam turizmui. Vis dėlto konkurencija pasaulio audiovizualinio sektoriaus rinkose dar labiau suintensyvėjo dėl padidėjusios skaitmeninės transformacijos, pavyzdžiui, medijų produkcijos, vartojimo pokyčių ir stiprėjančios pasaulinių turinio platinimo platformų pozicijos. Todėl būtina padidinti Europos pramonei skiriamą paramą;
- (7) tam, kad Programa būtų veiksminga, joje turėtų būti atsižvelgiama į skirtingų sektorių konkretų pobūdį, jų skirtingas tikslines grupes ir konkrečius poreikius, audiovizualiniam sektoriui, kitiems kultūros ir kūrybos sektoriams ir tarpsektorinei veiklai skirtose paprogramėse taikant specialiai priderintus metodus;
- (8) tarpsektorinės paprogramės paskirtis – išnaudoti skirtingų kultūros ir kūrybos sektorių bendradarbiavimo potencialą. Bendras universalus požiūris gali būti naudingas tuo, kad jis leidžia lengviau perduoti žinias ir užtikrinti administravimo veiksmingumą;
- (9) siekiant paremti Sąjungos bendrosios skaitmeninės rinkos politikos priemones, audiovizualiniam sektoriui reikalinga Sąjungos intervencija. Visų pirma tai pasakytina apie autorių teisių sistemos modernizavimą ir siūlomą reglamentą dėl transliuojančiųjų organizacijų internetu transliuojamų programų¹⁶, taip pat apie pasiūlymą, kuriuo iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES¹⁷. Jais siekiama padidinti Europos audiovizualinio sektoriaus rinkos dalyvių pajėgumus finansuoti, gaminti ir platinti kūrinius, kurie būtų pakankamai viešinami įvairiomis turimomis komunikacijos priemonėmis (tokiomis kaip televizija, kinas ar užsakomosios vaizdo programų paslaugos) ir patrauklūs auditorijai vis atviresnėje ir konkurencingesnėje rinkoje Europoje ir už jos ribų. Paramą reikėtų padidinti, kad būtų tinkamai sureaguota į pastarojo meto rinkos raidą, visų pirma – į pasaulinių platinimo platformų poziciją, kuri yra stipresnė už nacionalinių transliuotojų, kurie tradiciškai investuoja į Europos kūrinių gamybą, poziciją;

¹⁶ [COM\(2016\) 594 final.](#)

¹⁷ [COM\(2016\) 0287 final.](#)

- (10) specialios iniciatyvos, vykdomos pagal programą „Kūrybiška Europa“, pavyzdžiui, Europos paveldo ženklas, Europos paveldo dienos, Europos apdovanojimai šiuolaikinės, roko ir populiariosios muzikos, literatūros, paveldo ir architektūros srityse, Europos kultūros sostinės iniciatyva, tiesiogiai pasiekė milijonus Europos piliečių, atskleidė Europos kultūros politikos socialinę ir ekonominę naudą, todėl juos reikėtų tęsti ir, jei įmanoma, išplėsti;
- (11) kultūra teikia pagrindą stipresnėms įtraukioms ir darnioms visuomenėms. Migracijos spaudimo akivaizdoje kultūra atlieka svarbų vaidmenį integruojant migrantus, padėdama jiems jaustis priimančiųjų bendruomenių dalimi, taip pat vystant gerus migrantų ir naujų bendruomenių santykius;
- (12) kūrybinė laisvė yra gyvybingos kultūros ir kūrybos pramonės, įskaitant žiniasklaidos sektorių, pagrindas. Šia Programa turėtų būti skatinamos audiovizualinio ir leidybos sektorių sankirtos ir bendradarbiavimas, siekiant skatinti pliuralistinę žiniasklaidos aplinką;
- (13) vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8 ir 10 straipsniais, visa pagal Programą vykdoma veikla turėtų būti remiamas lyčių aspekto integravimas, nediskriminavimo tikslų integravimas ir, kai taikoma, turėtų būti nustatyti atitinkami lyčių pusiausvyros kriterijai;
- (14) atsižvelgiant į bendrą komunikatą „ES tarptautinių kultūrinių ryšių strategijos kūrimas“, kuris patvirtintas 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento rezoliucija¹⁸, Europos finansavimo priemonėmis ir ypač šia Programa turėtų būti pripažįstama kultūros svarba palaikant tarptautinius santykius ir jos vaidmuo skatinant Europos vertybes, įgyvendinant specialius ir tikslinius veiksmus, skirtus aiškiam pasaulinio masto Sąjungos poveikiui užtikrinti;
- (15) atsižvelgiant į 2014 m. liepos 22 d. Komisijos komunikatą „Integruotas požiūris į Europos kultūros paveldą“¹⁹, atitinkama politika ir priemonėmis turėtų būti užtikrinta, kad Europos kultūros paveldas teiktų ilgalaikės ir tvarios naudos, ir plėtoti integruotesnį požiūrį į jo išsaugojimą, panaudojimą ir rėmimą;
- (16) atsižvelgiant į 2017 m. rugsėjo 13 d. Komisijos komunikatą „Investavimas į pažangią, novatorišką ir tvarią pramonę. Atnaujinta ES pramonės politikos strategija“²⁰, būsimais veiksmais turėtų būti prisidedama prie kūrybiškumo, dizaino ir pažangiųjų technologijų integravimo, kad būtų kuriamos naujos pramonės vertės grandinės ir sugrąžintas tradicinės pramonės konkurencingumas;
- (17) Europos laisvosios prekybos asociacijos narės, stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės, įgyvendinančios pasirengimo narystei strategiją, taip pat šalys, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika, ir Sąjungos strateginės partnerės taip pat turėtų galėti dalyvauti Programoje (laikantis tam tikrų sąlygų);
- (18) trečiosios valstybės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, gali dalyvauti Sąjungos programose pagal EEE susitarime nustatytą bendradarbiavimo sistemą, pagal kurią dalyvavimas įgyvendinant šias programas nustatomas pagal tą susitarimą priimamą sprendimą. Trečiosios valstybės taip pat gali dalyvauti remdamosi kitomis teisinėmis priemonėmis. Tam, kad būtų suteiktos reikiamos teisės ir prieiga atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) ir Europos Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai vykdyti savo atitinkamus įgaliojimus, į šį reglamentą turėtų būti įtraukta konkreiti nuostata;

¹⁸ [JOIN/2016/029](#)

¹⁹ [COM\(2014\) 0477 final.](#)

²⁰ [COM\(2017\) 479 final.](#)

- (19) Programa turėtų būti stiprinamas Sąjungos ir tarptautinių organizacijų, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (UNESCO), Europos Tarybos, įskaitant „Eurimage“ ir Europos audiovizualinę observatoriją (toliau – Observatorija), Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos ir Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos, bendradarbiavimas. Šia programa taip pat turėtų būti remiami Sąjungos įsipareigojimai dėl darnaus vystymosi tikslų, ypač dėl jų kultūrinio matmens²¹. Kalbant apie audiovizualinį sektorių, Programa turėtų būti užtikrintas Sąjungos indėlis į Europos audiovizualinės observatorijos veiklą;
- (20) atsižvelgiant į tai, kaip svarbu kovoti su klimato kaita, vadovaujantis Sąjungos įsipareigojimu įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, Programa padės integruoti klimato srities veiksmus ir prisidės prie siekio skirti 25 proc. Sąjungos biudžeto išlaidų veiklai, kuria siekiama klimato politikos tikslų. Rengiant ir įgyvendinant Programą bus nustatyti atitinkami veiksmai, kurie bus dar kartą vertinami atliekant vertinimą ar peržiūrą;
- (21) šiam reglamentui taikomos Europos Parlamento ir Tarybos pagal SESV 322 straipsnį priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Šiomis Finansiniame reglamente nustatytais taisyklėmis visų pirma reglamentuojama biudžeto nustatymo ir įgyvendinimo dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais ir netiesioginiu vykdymu procedūra ir nustatyta su finansais susijusių asmenų atsakomybės kontrolė. Pagal SESV 322 straipsnį priimtos taisyklės taip pat yra susijusios su Sąjungos biudžeto apsauga esant visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų, nes teisinės valstybės principo laikymasis – būtina patikimo finansų valdymo ir veiksmingo Sąjungos finansavimo sąlyga;
- (22) Europos kino akademija nuo įsteigimo sukaupė unikalių ekspertinių žinių ir užima ypatingą padėtį, kuri jai leidžia burti europinę kino kūrėjų ir specialistų bendruomenę, propaguojančią ir platinančią Europos filmus kitapus nacionalinių sienų ir formuojančią tikrą europinę auditoriją. Todėl ji turėtų turėti teisę į tiesioginę Sąjungos paramą;
- (23) Europos Sąjungos jaunimo orkestras nuo susikūrimo sukaupė unikalių ekspertinių žinių, susijusių su kultūrų dialogo, abipusės pagarbos ir supratimo per kultūrą skatinimu. Europos Sąjungos jaunimo orkestras yra ypatingas tuo, jog jis yra kultūrinės ribos peržengiantis Europos orkestras, kurį sudaro jauni muzikantai, atrinkti vadovaujantis aukštais meniniais kriterijais, po griežtos kasmet visose valstybėse narėse vykdomos perklausų procedūros. Todėl jis turėtų turėti teisę į tiesioginę Sąjungos paramą;
- (24) Europos mastu plačios geografinės aprėpties kultūros ir kūrybos sektorių organizacijos, kurios, vykdydamos savo veiklą, Europos piliečiams tiesiogiai teikia kultūros paslaugas ir dėl to daro tiesioginį poveikį europinei tapatybei, turėtų turėti teisę į tiesioginę Sąjungos paramą;
- (25) siekiant užtikrinti veiksmingą lėšų paskirstymą iš bendrojo Sąjungos biudžeto, būtina užtikrinti visų pagal Programą vykdomų veiksmų ir veiklos pridėtinę Europos vertę, jų valstybių narių vykdomų veiksmų papildomumą, tuo pačiu metu siekiant finansavimo programų, kuriomis remiamos glaudžiai susijusios politikos sritys, bei horizontaliosios politikos (pavyzdžiui, Sąjungos konkurencijos politikos), nuoseklumo, papildomumo ir sąveikos;
- (26) finansinę paramą sprendžiant rinkos nepakankamumo arba neoptimalių investicijų problemas reikėtų naudoti proporcingai, o veiksmai neturėtų dubliuoti arba išstumti privačiojo finansavimo ar iškreipti konkurencijos vidaus rinkoje. Veiksmai turėtų turėti aiškią Europos pridėtinę vertę;

²¹ 2015 m. rugsėjo mėn. priimta Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m., A/RES/70/1.

- (27) viena didžiausių kultūros ir kūrybos sektoriams kylančių problemų – nepakankamos galimybės gauti finansavimą, kurio reikia veiklai ir augimui finansuoti, konkurencingumui išlaikyti bei didinti ar tarptautinei veiklai plėtoti. Šios Programos politikos tikslų taip pat turėtų būti siekiama finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantijomis pagal fondo „Invest EU“ politikos sritis;
- (28) atsižvelgiant į technines ekspertines žinias, kurios reikalingos norint įvertinti pasiūlymus pagal konkrečius Programos veiksmus, reikėtų numatyti, kad prireikus į vertinimo komitetą sudėtį būtų įtraukti išorės ekspertai;
- (29) į Programą turėtų būti įtraukta reali ir lengvai valdoma veiklos rodiklių sistema, kuri būtų taikoma įgyvendinant jos veiksmus ir vykdant nuolatinę jos rezultatų stebėseną. Ši stebėseną bei su Programa susijusi informavimo ir komunikacijos veikla bei jos veiksmai turėtų būti vykdomi atsižvelgiant į tris Programos paprogrames;
- (30) šiame reglamente nustatomas programos „Kūrybiška Europa“ finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai yra svarbiausias orientacinis dydis metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip apibrėžta 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo²² 17 punkte;
- (31) šiai Programai taikomas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. [...] (toliau – Finansinis reglamentas). Jame nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, tarp jų – taisyklės, susijusios su dotacijomis (įskaitant dotacijas trečiosioms šalims), apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantijomis;
- (32) finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai pagal šį reglamentą turėtų būti pasirenkami pagal tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir gauti rezultatų, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir numatomą reikalavimų nesilaikymo riziką. Be kita ko, reikėtų apsvarstyti galimybę naudoti fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas ir vieneto įkainius, taip pat su išlaidomis nesusijusį finansavimą, kaip nurodyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje;
- (33) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013²³, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2988/95²⁴, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96²⁵ ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939²⁶ Sąjungos finansiniai interesai turi būti ginami proporcingomis priemonėmis, įskaitant pažeidimų ir sukčiavimo prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, jei reikia, administracinių sankcijų skyrimą. Visų pirma pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams. Pagal Reglamentą (ES)

²² OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

²³ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

²⁴ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

²⁵ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

²⁶ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti sukčiavimo ir kitos neteisėtos veiklos atvejus, darančius poveikį Sąjungos finansiniams interesams, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371²⁷, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiaudamas siekti apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai ir Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises;

- (34) pagal Tarybos sprendimo 2013/755/ES²⁸ 94 straipsnį užjūrio šalyse bei teritorijose įsisteigę asmenys ir subjektai atitinka reikalavimus gauti finansavimą, atsižvelgiant į Programos taisykles ir tikslus bei galimas priemones, taikomas valstybei narei, su kuria atitinkama užjūrio šalis ar teritorija yra susijusi;
- (35) siekiant iš dalies pakeisti neesmines šio Reglamento nuostatas, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, susijusius su 15 straipsnyje ir II priede nurodytais rodikliais. Atlikdama parengiamąjį darbą Komisija turėtų tinkamai konsultuotis, taip pat ir su ekspertais. Šios konsultacijos turėtų būti vykdomos laikantis principų, išdėstytų 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (36) siekiant užtikrinti sklandų Programos įgyvendinimą, išlaidos, kurias naudos gavėjas patyrė prieš pateikdamas paraišką dėl dotacijos, visų pirma išlaidos, susijusios su intelektinės nuosavybės teisėmis, gali būti laikomos tinkamos finansuoti, jei jos tiesiogiai susijusios su remiamų veiksmų įgyvendinimu;
- (37) vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 ir 23 dalimis, reikia įvertinti šią Programą remiantis informacija, surinkta laikantis specialių stebėsenos reikalavimų, tačiau drauge vengiant pernelyg didelio reguliavimo ir administracinės naštos, visų pirma valstybėms narėms. Į tuos reikalavimus prireikus galima įtraukti rodiklius, kurie būtų Programos poveikio vietos lygmeniu vertinimo pagrindas;
- (38) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti darbo programas. Tais įgaliojimais turėtų būti *naudojamosi* laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²⁹. Būtina užtikrinti tinkamą ankstesnės programos užbaigimą, visų pirma kiek tai susiję su daugiamečio jos valdymo tęstinumu, pavyzdžiui, su techninės ir administracinės pagalbos finansavimu. Reikėtų užtikrinti, kad nuo [2021 m. sausio 1 d.] pagal ankstesnę programą vykdytai ir iki [2020 m. gruodžio 31 d.] neužbaigtai veiklai prireikus būtų teikiama techninė ir administracinė pagalba;
- (39) šiame reglamente laikomasi pagrindinių teisių ir principų, visų pirma tų, kurie įtraukti į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją. Visų pirma šiuo reglamentu siekiama užtikrinti,

²⁷ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

²⁸ 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

²⁹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

kad būtų visapusiškai laikomasi teisės į lyčių lygybę ir teisės į nediskriminavimą dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, ir skatinama taikyti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 ir 23 straipsnius. Jis taip pat atitinka Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją;

- (40) kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl finansuojamos judumo ir bendradarbiavimo veiklos tarpvalstybinio pobūdžio, didelio masto ir plačios geografinės aprėpties, poveikio prieigai prie judumo mokymosi tikslais ir Sąjungos integracijai apskritai bei dėl didesnio tarptautiškumo tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (41) todėl Reglamentas (ES) Nr. 1295/2013 turėtų būti panaikintas nuo [2021 m. sausio 1 d.];
- (42) siekiant užtikrinti pagal Programą teikiamos finansavimo paramos tęstinumą, šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo [2021 m. sausio 1 d.],

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis *Dalykas*

Šiuo reglamentu sukuriamą programą „Kūrybiška Europa“ (toliau – Programa).

Jame nustatomi Programos tikslai, 2021–2027 m. biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

2 straipsnis *Apibrėžtys*

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) derinimo operacija – ES biudžeto lėšomis remiami veiksmai, įskaitant atliekamus derinimo priemonėmis pagal Finansinio reglamento 2 straipsnio 6 punktą, kuriais negrąžintinos paramos formos ir (arba) ES biudžeto finansinės priemonės derinamos su plėtros ar kitų viešųjų finansų įstaigų, taip pat komercinių finansų įstaigų ir investuotojų teikiamos grąžintinos paramos formomis;
- (2) kultūros ir kūrybos sektoriai – visi sektoriai, kurių veikla grindžiama kultūros vertybėmis ar menine ir kita individualia ar kolektyvine kūrybine raiška. Ta veikla gali apimti kultūrinę, meninę ar kitokią kūrybinę raišką perteikiančių prekių ir paslaugų kūrimą, gamybą, plėtojimą, sklaidą ir išsaugojimą bei susijusias funkcijas, kaip antai švietimą ar valdymą. Ji gali padėti skatinti inovacijas ir darbo vietų kūrimą, visų pirma per intelektinę nuosavybę. Šiems sektoriams priklauso architektūra, archyvai, bibliotekos ir muziejai, dailieji amatai, audiovizualinė kūryba (įskaitant filmus, televiziją, vaizdo žaidimus ir daugialypę terpę), materialusis ir nematerialusis kultūros paveldas, dizainas (įskaitant mados dizainą), festivaliai, muzika, literatūra, scenos menai, knygos ir leidyba, radijas ir vaizduojamieji menai;
- (3) mažosios ir vidutinės įmonės (MVI) – labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB³⁰;
- (4) teisės subjektas – fizinis ar juridinis asmuo, įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal nacionalinę teisę, Sąjungos teisę arba tarptautinę teisę, turintis juridinio asmens statusą ir galintis veikdamas savo vardu naudotis teisėmis ir turėti pareigų, arba juridinio asmens statuso neturintis subjektas pagal Finansinio reglamento [197 straipsnio 2 dalies c punktą];
- (5) pažangumo ženklas – aukštos kokybės ženklas, skiriamas projektams, pateiktiems pagal programą „Kūrybiška Europa“, kurie laikyti vertais finansavimo, bet jo negavo dėl riboto biudžeto. Jis reiškia, kad pasiūlymas yra vertingas, ir padeda ieškoti alternatyvių finansavimo šaltinių.

3 straipsnis *Programos tikslai*

- (1) Bendrieji Programos tikslai:

³⁰ OL C 124, 2003 5 20, p. 1.

- (a) skatinti europinį bendradarbiavimą kultūros ir kalbų įvairovės bei paveldo srityse;
 - (b) didinti kultūros ir kūrybos sektorių, visų pirma audiovizualinio sektoriaus, konkurencingumą.
- (2) Konkretūs Programos tikslai:
- (a) stiprinti Europos lygmens bendradarbiavimo ekonominį, socialinį ir išorės aspektus, siekiant plėsti ir puoselėti Europos kultūros įvairovę ir Europos kultūros paveldą bei didinti Europos kultūros ir kūrybos sektorių konkurencingumą ir stiprinti tarptautinius kultūrinius ryšius;
 - (b) skatinti Europos audiovizualinės pramonės konkurencingumą ir mastą;
 - (c) skatinti politinį bendradarbiavimą ir novatoriškus veiksmus, palaikančius visas Programos paprogrames, įskaitant įvairios ir pliuralistinės žiniasklaidos aplinkos, gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir socialinės įtraukties skatinimą.
- (3) Programą sudaro šios paprogramės:
- (a) paprogramė KULTŪRA taikoma kultūros ir kūrybos sektoriams, išskyrus audiovizualinį sektorių;
 - (b) paprogramė MEDIA taikoma audiovizualiniam sektoriui;
 - (c) TARPSEKTORINĖ paprogramė taikoma veiklai, apimančiai skirtingus kultūros ir kūrybos sektorius.

4 straipsnis *Paprogramė KULTŪRA*

Atsižvelgiant į 3 straipsnyje nustatytus tikslus, paprogramės KULTŪRA prioritetai yra šie:

- (a) sustiprinti Europos kultūros ir kūrybos sektorių veiklos vykdytojų ir kūrinių tarpvalstybinį matmenį ir sklaidą;
- (b) visoje Europoje išplėsti kultūrinį dalyvavimą;
- (c) per kultūrą ir kultūros paveldą skatinti visuomenės atsparumą ir socialinę įtrauktį;
- (d) sustiprinti Europos kultūros ir kūrybos sektorių pajėgumą klestėti, kurti darbo vietas ir skatinti ekonomikos augimą;
- (e) per kultūrinį sąmoningumą, meninį švietimą ir kultūra grindžiamą švietimo kūrybiškumą sutvirtinti europinę tapatybę ir vertybes;
- (f) skatinti Europos kultūros ir kūrybos sektorių pajėgumų didinimą tarptautiniu lygmeniu, kad jie galėtų veikti tarptautiniu mastu;
- (g) kultūrinės diplomatijos priemonėmis prisidėti prie Sąjungos visuotinės tarptautinių santykių strategijos.

Prioritetai išsamiau išdėstyti I priede.

5 straipsnis *Paprogramė MEDIA*

Atsižvelgiant į 3 straipsnyje nustatytus tikslus, paprogramės MEDIA prioritetai yra šie:

- (a) puoselėti talentą ir įgūdžius, skatinti bendradarbiavimą ir inovacijas kuriant ir gaminant Europos audiovizualinius kūrinius;

- (b) išplėsti platinimą kino teatruose ir internetu ir užtikrinti didesnę tarpvalstybinę prieigą prie Europos audiovizualinių kūrinių, be kita ko, taikant novatoriškus verslo modelius ir naudojant naujas technologijas;
- (c) reklamuoti Europos audiovizualinius kūrinius ir remti auditorijos formavimą Europoje ir už jos ribų.

Šie prioritetai įgyvendinami teikiant paramą Europos kūrinių, galinčių pasiekti plačią auditoriją Europoje ir už jų ribų, kūrimui, propagavimui, prieigai prie jų ir jų sklaidai, taip prisitaikant prie naujų rinkos pokyčių ir prisidedant prie Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos.

Prioritetai išsamiau išdėstyti I priede.

6 straipsnis *TARPSEKTORINĖ paprogramė*

Atsižvelgiant į 3 straipsnyje nustatytus Programos tikslus, TARPSEKTORINĖS paprogramės prioritetai yra šie:

- (a) remti tarpsektorinį tarpvalstybinį politinį bendradarbiavimą, kuris, be kita ko, apimtų tokią sritį kaip kultūros vaidmuo socialinei įtraukčiai, ir didinti informuotumą apie programą bei remti rezultatų perkeliamumą;
- (b) kultūros ir kūrybos sektoriuose skatinti novatorišką požiūrį į turinio kūrimą, prieigą prie jo, jo platinimą ir propagavimą;
- (c) skatinti kompleksinę, kelis sektorius apimančią veiklą, kuria siekiama prisiderinti prie žiniasklaidos sektoriaus patiriamų struktūrinių pokyčių, be kita ko, stiprinti laisvą, įvairią ir pliuralistinę žiniasklaidos aplinką, kokybišką žurnalistiką ir gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis;
- (d) atitinkamose šalyse įsteigti ir remti informavimo apie Programą biurus ir skatinti tarpvalstybinį kultūros ir kūrybos sektorių bendradarbiavimą.

Prioritetai išsamiau išdėstyti I priede.

7 straipsnis *Biudžetas*

1. Programos įgyvendinimo 2021–2027 m. finansinis paketas yra 1 850 000 000 EUR dabartinėmis kainomis.

Programa įgyvendinama pagal tokį preliminarų lėšų paskirstymą:

- iki 609 000 000 EUR 3 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytam tikslui (paprogramė KULTŪRA);
- iki 1 081 000 000 EUR 3 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytam tikslui (paprogramė MEDIA);
- iki 160 000 000 EUR 3 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytam tikslui (TARPSEKTORINĖ paprogramė);

2. 1 dalyje nurodyta suma gali būti panaudota teikiant Programai įgyvendinti skirtą techninę ir administracinę pagalbą, kaip antai parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklą, įskaitant institucines informacinių technologijų sistemas.
3. Be 1 dalyje nurodyto finansinio paketo, siekiant skatinti tarptautinį Programos aspektą, galimi papildomi finansiniai įnašai iš išorės finansavimo priemonių [Kaimynystės, vystymosi ir

tarptautinio bendradarbiavimo priemonė, Pasirengimo narystei paramos priemonė (IPA III)], kuriais būtų remiami pagal šį reglamentą įgyvendinami ir valdomi veiksmai. Tokie įnašai bus finansuojami pagal reglamentus, kuriais sukuriamos tos priemonės.

4. Pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybėms narėms skirti ištekliai valstybių narių prašymu gali būti perskirti Programai. Komisija tuos išteklius naudoja tiesiogiai pagal Finansinio reglamento [62 straipsnio 1 dalies a punktą] arba netiesiogiai pagal to paties reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punktą]. Kai įmanoma, tie ištekliai panaudojami atitinkamos valstybės narės labui.

8 straipsnis

Programos asocijuotosios trečiosios valstybės

1. Programoje gali dalyvauti šios trečiosios valstybės:
 - (a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, EEE susitarime nustatytais sąlygomis;
 - (b) stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytais konkrečiomis sąlygomis;
 - (c) šalys, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika, pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytais konkrečiomis sąlygomis;
 - (d) kitos valstybės, konkrečiame bendrame susitarime dėl trečiosios valstybės dalyvavimo bet kurioje Sąjungos programoje nustatytais sąlygomis, jeigu susitarimas:
 - (a) užtikrina tinkamą trečiosios valstybės, dalyvaujančios Sąjungos programose, įmokų ir naudos pusiausvyrą;
 - (b) nustato dalyvavimo programose sąlygas, įskaitant finansinių įnašų į atskiras programas ir jų administracinių išlaidų apskaičiavimą. Pagal [naujojo Finansinio reglamento] [21 straipsnio 5 dalį] šie įnašai sudaro asignuotąsias pajamas;
 - (c) nesuteikia trečiajai valstybei sprendimų priėmimo įgaliojimų programos atžvilgiu;
 - (d) užtikrina Sąjungos teises užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti jos finansinius interesus.
2. 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytos valstybės paprogramėje MEDIA ir tarpsektorinėje paprogramėje gali dalyvauti, jei įvykdytos Direktyvoje 2010/13/ES išdėstytos sąlygos.
3. Su 1 dalies c punkte nurodytomis valstybėmis sudarytuose susitarimuose tinkamai pagrįstais atvejais gali būti taikoma nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų pareigų nukrypti leidžianti nuostata.

8a straipsnis

Kitos trečiosios valstybės

Pagal Programą gali būti remiamas bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis, nenurodytomis 8 straipsnyje, jei veiksmai finansuojami papildomais įnašais iš išorės finansavimo priemonių pagal 7 straipsnio 3 dalį ir jei tai atitinka Sąjungos interesus.

9 straipsnis

Bendradarbiavimas su tarptautinėmis organizacijomis ir Europos audiovizualine observatorija

1. Finansiniame reglamente nustatyta tvarka Programoje gali dalyvauti tarptautinės organizacijos, vykdančios veiklą srityse, kuriose taikoma Programa.
2. Programos vykdymo laikotarpiu Sąjunga yra Europos audiovizualinės observatorijos narė. Sąjungos dalyvavimas Observatorijos veikloje padeda siekti paprogramės MEDIA prioritetinių tikslų. Palaikant santykius su Observatorija Sąjungai atstovauja Komisija. Sąjungos narystės Observatorijoje mokestis mokamas iš paprogramei MEDIA skirtų lėšų, siekiant paskatinti rinkti ir analizuoti audiovizualinio sektoriaus duomenis.

10 straipsnis

ES finansavimas ir jo formos

1. Programa įgyvendinama taikant tiesioginio valdymo principą, laikantis Finansinio reglamento, arba kartu su Finansinio reglamento 61 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytomis įstaigomis, taikant netiesioginio valdymo principą.
2. Pagal Programą gali būti teikiamas bet kurios Finansiniame reglamente nustatytos formos finansavimas, visų pirma dotacijos, apdovanojimai ir viešieji pirkimai. Finansavimas taip pat gali būti teikiamas finansinėmis priemonėmis, naudojant derinimo operacijas.
3. Derinimo operacijos pagal šią Programą vykdomos laikantis [reglamento „InvestEU“] ir Finansinio reglamento X antraštinės dalies.
4. Įnašai į savidraudos mechanizmą gali apimti riziką, susijusią su gavėjų mokėtinų lėšų susigrąžinimu, ir yra laikomi pakankama garantija pagal Finansinį reglamentą. Taikomos Reglamento XXX [*Reglamentą dėl garantijų fondo pakeisiančio reglamento*] [X straipsnio] nuostatos.

11 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

Kai trečioji valstybė dalyvauja Programoje, kaip nustatyta sprendime, priimtame pagal tarptautinį susitarimą, arba kitoje teisinėje priemonėje, trečioji valstybė suteikia reikiamas teises ir prieigą atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) ir Europos Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai vykdyti savo atitinkamus įgaliojimus. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, numatytus Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013.

12 straipsnis

Darbo programos

1. Programa įgyvendinama vykdant Finansinio reglamento 110 straipsnyje nurodytas darbo programas. Kai taikoma, darbo programose nustatoma bendra derinimo operacijoms rezervuota suma.
2. Komisija darbo programą priima įgyvendinimo aktu.

II skyrius

Dotacijos ir reikalavimus atitinkantys subjektai

13 straipsnis *Dotacijos*

1. Programos dotacijos skiriamos ir valdomos pagal Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį.
2. Vertinimo komitetą gali sudaryti išorės ekspertai.
3. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento [130 straipsnio 2 dalies] ir tinkamai pagrįstais atvejais išlaidos, kurias naudos gavėjas patyrė prieš pateikdamas paraišką dėl dotacijos, gali būti laikomos tinkamomis finansuoti, jei jos yra tiesiogiai susijusios su remiamų veiksmų ir veiklos įgyvendinimu.
4. Kai taikoma, vykdamas Programos veiksmus apibrėžiami atitinkami nediskriminavimo kriterijai, įskaitant lyčių pusiausvyros kriterijus.

14 straipsnis *Reikalavimus atitinkantys subjektai*

1. Be Finansinio reglamento [197 straipsnyje] nustatytų kriterijų, taikomi 2–4 dalyse nustatyti tinkamumo kriterijai.
2. Reikalavimus atitinka šie subjektai:
 - (a) teisės subjektai, įsisteigę bet kurioje iš šių šalių:
 - (1) valstybėje narėje arba su ja susijusioje užjūrio šalyje ar teritorijoje;
 - (2) Programos asocijuotojoje trečiojoje valstybėje;
 - (3) į darbo programą įtrauktoje trečiojoje valstybėje, laikantis 3 ir 4 dalyse nurodytų sąlygų;
 - (b) teisės subjektas, įsteigtas pagal Sąjungos teisę, ar tarptautinė organizacija;
3. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji Programos valstybė, įsisteigę teisės subjektai išimties tvarka atitinka dalyvavimo reikalavimus, jei to reikia tam tikro veiksmo tikslams pasiekti.
4. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji Programos valstybė, įsisteigę teisės subjektai iš esmės turėtų padengti savo dalyvavimo išlaidas. Jų dalyvavimo išlaidos gali būti dengiamos papildomais įnašais iš išorės finansavimo priemonių pagal 7 straipsnio 3 dalį, jei tai atitinka Sąjungos interesus.
5. Neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus dotacijos gali būti skiriamos:
 - (c) Europos kino akademijai;
 - (d) Europos Sąjungos jaunimo orkestrui.

III skyrius

Sinergija ir papildomumas

15 straipsnis

Papildomumas

Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, užtikrina Programos bendrą nuoseklumą ir papildomumą su atitinkama politika ir programomis, ypač su tomis, kurios yra susijusios su lyčių pusiausvyra, švietimu, jaunimu ir solidarumu, užimtumu ir socialine įtrauktimi, moksliniais tyrimais ir inovacijomis, pramone ir įmonėmis, žemės ūkiu ir kaimo plėtra, aplinkosauga ir klimato politika, sanglauda, regionine ir miestų politika, valstybės pagalba ir tarptautiniu bendradarbiavimu ir vystymusi.

16 straipsnis

Kaupiamasis ir mišrusis finansavimas

1. Veismui, kuriam skirtas Programos įnašas, taip pat gali būti skirtas kitos Sąjungos programos įnašas, įskaitant lėšas pagal Reglamentą (ES) Nr. XX/XXXX [CPR], jei tais įnašais nekompensuojamos tos pačios išlaidos. Kaupiamasis finansavimas neviršija visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų, o skirtingų Sąjungos programų parama gali būti apskaičiuojama proporcingai.
2. Pasiūlymui, tinkamam finansuoti pagal Programą, gali būti suteiktas pažangumo ženklas, jei jis atitinka visas šias sąlygas:
 - (e) jis buvo įvertintas pagal Programą paskelbtame kvietime teikti pasiūlymus;
 - (f) jis atitinka būtiniausius to kvietimo teikti pasiūlymus kokybės reikalavimus;
 - (g) pagal tą kvietimą teikti pasiūlymus jis negali būti finansuojamas dėl biudžeto apribojimų.

IV skyrius

Stebėseną, vertinimą ir kontrolę

17 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Rodikliai, kuriais grindžiama Programos įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nustatytų tikslų, ataskaita, pateikti II priede.
2. Siekiant veiksmingai įvertinti Programos įgyvendinimo pažangą, padarytą siekiant jos tikslų, Komisijai pagal 19 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais sukurama stebėsenos bei vertinimo sistema, be kita ko, keisti II priedą, kad prireikus rodikliai būtų peržiūrėti ir (arba) papildyti stebėsenos ir vertinimo tikslais.
3. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad programos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku. Todėl Sąjungos lėšų gavėjams ir, jei reikia, valstybėms narėms nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

18 straipsnis
Vertinimas

1. Vertinimai atliekami laiku, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.
2. Tarpinis Programos vertinimas atliekamas, kai yra pakankamai informacijos apie Programos įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo Programos įgyvendinimo pradžios.
3. Baigiant įgyvendinti Programą, bet praėjus ne daugiau kaip dvejiems metams po 1 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį Programos vertinimą.
4. Vertinimų išvadas ir savo pastabas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.
5. Vertinimo ataskaitų teikimo sistema užtikrina, kad Programos vertinimo duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai, laiku ir tinkamu detalumo lygiu. Šie duomenys ir informacija perduodami Komisijai laikantis kitų teisės nuostatų; pavyzdžiui, prireikus, asmens duomenys nuasmeninami. Todėl Sąjungos lėšų gavėjams nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

19 straipsnis
Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. 17 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami iki 2028 m. gruodžio 31 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 17 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 17 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

V skyrius

Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

20 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su Programa ir jos veiksmiais bei rezultatais, gautais suteikus paramą pagal jos paprogrames, susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politikos prioritetus, susijusius su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.

21 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (ES) Nr. 1295/2013 panaikinamas nuo 2021 m. sausio 1 d.

22 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas neturi poveikio susijusių veiksmų tęsimui ar keitimui iki jų užbaigimo pagal Reglamentą (ES) Nr. 1295/2013, kuris toliau taikomas tiems veiksmams tol, kol jie užbaigiami.
2. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti finansuojamos techninės ir administracinės pagalbos išlaidos, būtinos perėjimui nuo priemonių, patvirtintų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1295/2013, prie šios Programos užtikrinti.
3. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2027 m. ir skirti 7 straipsnio 4 dalyje nurodytoms išlaidoms padengti, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.

23 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) (*programų grupė*)
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.5. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms santrauka*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.3. *Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis pajamoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl 2021–2027 m. programos „Kūrybiška Europa“, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1295/2013

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) (*programų grupė*)

Investavimas į žmones, socialinę sanglaudą ir vertybes, „Kūrybiška Europa“ (kultūros ir audiovizualinis sektorius (MEDIA))

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☐ nauja priemonė

☐ nauja priemonė, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus³¹

☒ esamos priemonės galiojimo pratęsimu

☐ vienos ar daugiau priemonių sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują priemonę

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

2021–2027 m. programa „Kūrybiška Europa“ leis toliau išnaudoti ir atskleisti potencialą spręsti bendras problemas ir kurti bendras galimybes, kaip buvo numatyta pirmos kartos (2014–2020 m.) bendroje kultūros ir kūrybos sektoriams skirtoje programoje. Visų pirma tai pasakytina apie bendros tarpsektorinės paprogramės, pagal kurią daug dėmesio bus skiriama inovacijoms, teikiamas galimybes. Tai, kad bus išlaikytas atpažįstamas programos „Kūrybiška Europa“ pavadinimas, padės užtikrinti įsitraukimo tęstinumą ir ES paramos matomumą.

1.4.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.

Priežastys imtis Europos lygmens veiksmų (*ex ante*)

Atlikus ankstesnės programos laikotarpio vidurio vertinimą nustatyta, kad jos tikslai ir prioritetai apskritai dera su nacionalinės politikos ir nacionalinių programų tikslais ir prioritetais ir juos papildo, vadinasi, jais laikomasi subsidiarumo principo. Visų pirma, daugiašalis tarpvalstybinis programos „Kūrybiška Europa“ pobūdis teikia išskirtinių galimybių, kurioms nacionalinis finansavimas prilygsta retai. Šis vertinimas taip pat parodė, kad įgyvendinant Programą sprendžiamos didžiausios šiems sektoriams kylančios problemos, tokios kaip galimybių gauti finansavimą stoka, kultūros kūrinių rinkos susiskaidymas, taip pat perėjimas prie skaitmeninių

³¹

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

technologijų ir globalizacija. Taip pat nustatyta, kad Programa daug prisideda siekiant strategijos „Europa 2020“ užimtumo tikslų, skatindama kurti darbo vietas, teisingesnę vidaus rinką su tvirtesniu pramoniniu pagrindu ir ES lygmens sektorių strategijomis, pavyzdžiui, bendrąja skaitmenine rinką. Viešos konsultacijos, kurių rezultatai pridedami prie laikotarpio vidurio peržiūros, taip pat platesnio masto viešos konsultacijos, vykdytos 2018 m. sausio – kovo mėn., patvirtino, kad didžioji dauguma respondentų pritarė, jog įgyvendinant programą „Kūrybiška Europa“ atitinkamos problemos buvo sprendžiamos palyginti gerai. Šiuos rezultatus patvirtino nepriklausomo tyrimo išdavos ir atsiliepimai, gauti, be kita ko, taikant atvirąjį koordinavimo metodą, palaikant struktūrinį dialogą su sektoriaus atstovais ir kitais forumais, pavyzdžiui, Europos filmų forumu.

Numatoma sukurti Sąjungos pridėtinė vertė (*ex post*)

Tarpvalstybinė kūrinų (įskaitant audiovizualinius kūrinius) sklaida.

Tarptautinių tinklų kūrimas ir tarpvalstybinių partnerystės ryšių mezgimas, kurie yra pagrindiniai ir tvariausi struktūrą teikiantys programos „Kūrybiška Europa“ elementai.

Tarpvalstybiniai tinklai taip pat didina bendrus kultūrinės ir kūrybinės veiklos vykdytojų pajėgumus, ypač tų, kurie dirba nišinėse srityse ir valstybėse narėse, kuriose tokie pajėgumai mažiau išvystyti.

Tarpvalstybinis kultūrinės ir kūrybinės veiklos vykdytojų judumas įgyvendinant projektus ir į rezultatus orientuotas požiūris prisideda prie įgūdžių ugdymo ir didesnių sektorių pajėgumų.

Parama organizacijoms imantis (pasvertos) rizikos, kuri joms leidžia dėmesį skirti veiklai, turinčiai Europos matmenį.

Poveikis pagal Programą paremtų paramos gavėjų reputacijai didina galimą partnerių ir finansinių tarpininkų susidomėjimą ir jų pasitikėjimą remiamais projektais. Taip pat esama informacijos, kad šis poveikio reputacijai aspektas palengvina galimybes gauti papildomą finansavimą.

Programa daug dėmesio skiriama visuomeniniams klausimams, nes remdama kultūros ir kalbų įvairovę bei meninę ir kūrybinę laisvę ES siunčia Europos piliečiams prasmingą ir aktualią žinią (ir gauna iš jų atitinkamą atgalinį ryšį) ir taip prisideda prie Europos visuomenės gerovės.

Kartu programa „Kūrybiška Europa“, remdama kultūros prekių kūrimą, propagavimą ir sklaidą, prieigą prie kultūros paslaugų ir Europos kultūros ir kūrybos sektorių konkurencingumą, daro teigiamą poveikį visai Sąjungos ekonomikai; nacionalinio lygmens kino rėmimo programomis dėmesys visų pirma skiriamas kūrinių gamybai, o ES parama pirmiausia teikiama parengiamajai (mokymas, kūrimas) ir tolesnei (platinimas, propagavimas, rodymas) veiklai (išimtis taikoma bendrai televizijos gamybai), siekiant užtikrinti, kad Europoje sukurti kūriniai turėtų geresnę sklaidą kitapus nacionalinių sienų, būtų matomi ir pasiekiami visais kanalais, taip pat internetu.

ES parama prisidedama prie laisvo audiovizualinių paslaugų judėjimo, kuris sustiprintas įgyvendinant Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą, ir ypač prie to, kad Europoje sukurti kūriniai būtų įtraukti į užsakomosios vaizdo programų paslaugų katalogus.

1.4.3. *Panašios patirties išvados*

Remiantis tiek laikotarpio vidurio vertinimo, tiek viešų konsultacijų rezultatais, trys pagrindinės respondentų nurodytos kliūtys, kurios galėtų kliudyti dabartinėms programoms ir (arba) fondams pasiekti savo tikslus yra poreikiui patenkinti nepakankamas programų biudžetas, nepakankama smulkioms suinteresuotosioms šalims teikiama parama ir paramos pirmą kartą paraišką pateikiantiems pareiškėjams trūkumas.

Respondentai, turintys dalyvavimo ES programose patirties, pritaria, kad pagrindiniai veiksmai, kuriais būtų supaprastinta ir sumažinta administracinė našta paramos gavėjams, yra šie: naudoti supaprastintas paraiškų formas, sudaryti galimybes kurti tinklus ir partnerystės ryšius, sudaryti galimybes finansuoti veiksmus, priklausančius keliems veiklos sektoriams ir geriau koordinuoti skirtingas programas ir (arba) fondus.

Supaprastinimo tikslais nustatomi toliau išvardyti elementai:

Programoje bus įtvirtintas didesnis lankstumas, kad darbo programas būtų galima pritaikyti prie nenumatytų aplinkybių, naujų technologinių ar visuomenės pokyčių, ir atlyginti už rezultatus;

reikia didesnio rezultatyvumo ir veiksmingumo, be kita ko, dažniau sudarant partnerystės pagrindų susitarimus ir numatant dotacijų teikimą etapais, kad mažesniems rinkos dalyviams būtų užtikrintas finansinis stabilumas ir supaprastinta prieiga. Bus išplėstas jau dabar sėkmingo keitimosi mokymosi rezultatais įgyvendinant projektus ir šio mokymosi rezultatų sklaidos mastas;

būsimų muzikos sektoriaus veiksmų bei vertimo programos atveju bus nustatyti reikalavimų atitikties kriterijai, kuriais atlyginama už sėkmę rinkoje ir pasiektus rezultatus;

bus nustatyta veiksminga perėjimo tvarka, kad trečiosioms valstybėms, dalyvavusioms 2014–2020 m. programoje „Kūrybiška Europa“, būtų lengviau prisijungti prie naujosios programos;

Programos gairės bus aiškesnės, o vykdant susijusius procesus ir procedūras bus sistemingai naudojamos e. formos ir e. ataskaitos, taikomi paprastesni ataskaitų teikimo reikalavimai. Bus nustatytas nuoseklus taisyklių rinkinys (bendras taisyklių sąvadas), kartu paliekant galimybę pririnkus taikyti diferencijuotą požiūrį.

Reikšmingos supaprastinimo priemonės, pavyzdžiui, fiksuotosios sumos, vienetų įkainiai ir fiksuotosios normos, jau buvo sėkmingai nustatytos kitose programose ir galėtų būti nustatytos naujojoje programoje „Kūrybiška Europa“

Sudėtingos ir skirtingos dabartinių programų finansavimo taisyklės tampa kliūtimis pareiškėjams. Išorės naudotojams sukūrus vieną prieigą prie sistemos dalyvauti dotacijų cikle (t. y. dalyviams skirtą portalą), kuriam priklausytų išsami dotacijų valdymo sistema, būtų galima iš esmės supaprastinti prieigą prie Programos.

1.4.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Programa derės su kitomis Sąjungos priemonėmis (visų pirma su programa „Erasmus+“, Europos struktūriniais ir investicijų fondais (ESI fondais), įskaitant Europos socialinį fondą ir Europos regioninės plėtros fondą, su tolesne bendrąja mokslinių tyrimų ir inovacijų programa ir su išorės finansavimo priemonėmis (KPTBP, IPA III ir UŠT) ir jas papildys. Remiantis Sutarties nuostata dėl integravimo ir naujuoju kultūrinėmis sankirtomis pagrįstu politiniu požiūriu, išdėstytu naujojoje Europos kultūros darbotvarkėje, Programa siekiama plėtoti sąveiką su toliau nurodytomis politikos sritimis: švietimo ir jaunimo politika, užimtumo ir socialinių reikalų politika, sanglaudos ir kaimo politika, bendrosios rinkos programa, strategine infrastruktūra, pavyzdžiui, programomis „Skaitmeninė Europa“, „Europos horizontas“, mokslinių tyrimų programomis bei išorės ir vystomojo bendradarbiavimo politika.

1.5. Trukmė ir finansinis poveikis

☒ **trukmė ribota**

- ☒ galioja nuo [2021 01 01] iki [2027 12 31]
- ☒ finansinis poveikis įsipareigojimų asignavimams nuo 2021 m. iki 2027 m., mokėjimų asignavimams – nuo 2021 m. iki 2027 m. ir mokėjimams – po 2027 m.

☐ **trukmė neribota**

įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM, vėliau – visuotinis taikymas.

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)³²

☒ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

- ☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- ☒ vykdomųjų įstaigų.

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis.

☒ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

- ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- ☒ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- ☐ EIB ir Europos investicijų fondui;
- ☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- ☒ viešosios teisės subjektams;
- ☐ privatinės teisės reglamentuojamoms įstaigoms, kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ valstybės narės privatinės teisės reglamentuojamoms įstaigoms, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

[...]

[...]

³²

Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Rodikliai, rodantys Programos įgyvendinimo pažangą, padarytą siekiant bendrųjų tikslų, nustatyti teisiniame pagrindė. Jie bus reguliariai teikiami.

Laikotarpio vidurio vertinimas bus atliktas iki 2024 m. gruodžio 31 d. Galutinis vertinimas bus atliktas iki 2029 m. gruodžio 31 d.

Stebėseną bus vykdoma laikantis reikalavimų, nustatytų su EACEA sudarytame susitarimo memorandume.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ai), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės sistemos pagrindimas*

Išlaidų veiksmingumo sumetimais didžiąją Programos veiksmų dalį greičiausiai toliau įgyvendins EACEA. Iki šiol dabartinis įgyvendinimo būdas pasiteisino, ir, remiantis preliminariais dabartinės DFP rezultatais, klaidų lygis šiuo metu yra mažesnis nei 2 proc. Didžioji dalis finansavimo bus vykdoma skiriant dotacijas. Šios dotacijos paprastai bus grindžiamos faktinėmis išlaidomis, tačiau jos gali būti teikiamos kaip fiksuotosios sumos, fiksuotosios normos, vieneto įkainiai ar kaip jų derinys.

Fiksuotieji vieneto įkainiai ir kitos supaprastintos priemonės leis sumažinti klaidų mastą prašymuose kompensuoti išlaidas. Siekiant suteikti daugiau dalyvavimo galimybių mažesnėms organizacijoms, bus taikomos kelios priemonės, pavyzdžiui, gairių ir procedūrų supaprastinimas remiantis Finansiniu reglamentu (žr. pirmiau). Pagal paprogramę MEDIA bus racionalizuotas nemažas skaičius skirtingų jos veiksmų, kad būtų veikama tikslingiau.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Programa „Kūrybiška Europa“ susiduria su tokia pačia rizika kaip ir kitos programos, kurios yra orientuotos į mažesnius įvairaus pobūdžio paramos gavėjus. Visų pirma daugelis paramos gavėjų yra nenuolatiniai arba neturi didelių administracinių struktūrų.

Didžiąją programos „Kūrybiška Europa“ veiksmų dalį tikriausiai toliau įgyvendins EACEA. 2018 m. EACEA Vidaus audito tarnybos audito dėl dotacijų valdymo I etapo (nuo kvietimo teikti pasiūlymus iki sutarčių pasirašymo) rezultatai atskleidė tam tikrus vidaus kontrolės sistemos trūkumus, ypač susijusius su III komponentu „Kontrolės veikla“ ir IV komponentu „Informavimas ir komunikacija“. Pirmiausia reikia sustiprinti vertinimo komitetų vaidmenį ir išorės ekspertų valdymą skiriant dotacijas.

Reaguodama į tai, agentūra parengė veiksmų planą, kuriuo daugiausia dėmesio skiriama procedūrų, gairių ir šablonų peržiūrai. Pagal jį numatyti skubūs veiksmai (pavyzdžiui, tinkamas procedūrų dokumentavimas ir nedelsiant padaryti procedūrų pakeitimai, pritaikyti netrukus po to, kai buvo paskelbti pirmieji 2018 m. kvietimai teikti paraiškas) ir kiti EACEA veiklos metodų pakeitimai, kurie turėjo būti įgyvendinti iki 2018 m. Visų pirma nustatytos kvietimų teikti pasiūlymus vertinimo pakoreguotos procedūros, tačiau šio veiksmo pasekmės išlaidų kontrolei dar reikėtų įvertinti.

Už veiksmų planą atsako EACEA, padedama atitinkamų GD. Vis dėlto atitinkamų GD vykdoma EACEA priežiūra buvo sustiprinta.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

2017–2018 m. Vidaus audito tarnybai atlikus EACEA auditą nustatytos kvietimų teikti pasiūlymus vertinimo pakoreguotos procedūros, tačiau to pasekmės išlaidų kontrolei dar reikėtų įvertinti. Atitinkamo GD vykdoma EACEA stebėseną suintensyvėjo, siekiant vykdyti griežtesnę priežiūrą Komisijos vardu.

2.3. **Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės**

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Tiek EACEA (atnaujintos 2018 m.), tiek Komisijos kovos su sukčiavimu strategijos suteiks galimybę šalinti sukčiavimo riziką, visų pirma taikant priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią pažeidimams; nustačius sukčiavimo atvejų, jos taikomos intensyviau.

Ir atitinkamuose GD, ir EACEA toliau bus įgyvendinamos toliau nurodytos priemonės – dokumentų stebėseną, stebėsenos misijos, laikantis apibrėžtos stebėsenos strategijos, aiškūs ataskaitų teikimo reikalavimai dotacijų susitarimuose su paramos gavėjais, pirmieji susitikimai su naujais paramos gavėjais, galimybė sumažinti dotacijas, jei nepasiekta rezultatų ar nesilaikoma tam tikrų finansavimo sąlygų, pavyzdžiui, susijusių su komunikacija.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija ir siūloma nauja biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	2 išlaidų kategorija „Sanglauda ir vertybės“ 7 antraštinė dalis. „Investavimas į žmones, socialinę sanglaudą ir vertybes“ 5 skyrius „Kūrybiška Europa“	DA / NDA ³³ .	ELPA šalių ³⁴	šalių kandidačių ³⁵	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento [21 straipsnio 2 dalies b punktą]
2	07 01 04 XX Administracinės išlaidos – „Kūrybiška Europa“	NDA	TAIP	TAIP	TAIP	NE
2	07 05 01 – KULTŪRA	DA	TAIP	TAIP	TAIP	NE
2	07 05 02 – MEDIA	DA	TAIP	TAIP	TAIP	NE
2	07 05 03 – TARPSEKTORINĖ PAPROGRAMĖ	DA	TAIP	TAIP	TAIP	NE

3.2. Orientacinis asignavimas pagal tarpsektorinę paprogramę 2021–2027 m. laikotarpiu

A) Tarpsektorinis tarpvalstybinis politinis bendradarbiavimas, informuotumo apie Programą ir rezultatų perkeliavimo skatinimas – 5 mln. EUR.

B) Novatoriško požiūrio į turinio kūrimą, prieigą prie jo, jo platinimą ir propagavimą skatinimas kultūros ir kūrybos sektoriuose – 52 mln. EUR.

C) Kompleksinės, kelis sektorius apimančios veiklos, kuria siekiama prisiderinti prie žiniasklaidos sektoriaus patiriamų struktūrinių pokyčių, skatinimas, taip pat laisvos, įvairios ir pliuralistinės žiniasklaidos aplinkos, kokybiškos žurnalistikos ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis stiprinimas – 61 mln. EUR.

D) Informavimo apie Programą biurų steigimas ir rėmimas, tarpvalstybinio kultūros ir kūrybos sektorių bendradarbiavimo skatinimas – 42 mln. EUR.

³³ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

³⁴ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

³⁵ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

3.3. Numatomas poveikis išlaidoms

3.3.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija			2	Sanglauda ir vertybės							
			2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
Veiklos asignavimai ³⁶	Išipareigojimai	(1)									
	Mokėjimai	(2)									
07 05 01 – KULTŪRA	Išipareigojimai	(1)	75,862	77,382	78,929	80,505	82,120	83,756	84,947		563,500
	Mokėjimai	(2)	40,558	54,101	68,138	72,858	75,386	77,563	79,217	95,678	563,500
07 05 02 – MEDIA	Išipareigojimai	(1)	134,221	136,912	139,640	142,439	145,287	148,188	150,313		997,000
	Mokėjimai	(2)	70,740	94,534	119,185	127,480	131,902	135,723	138,639	178,798	997,000
07 05 03 – TARPSEKTORINĖ PPROGRAMĖ	Išipareigojimai	(1)	21,539	21,970	22,409	22,857	23,314	23,781	24,131		160,000
	Mokėjimai	(2)	12,730	16,457	20,319	21,642	22,365	22,997	23,487	20,003	160,000
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš programos paketo lėšų	Išipareigojimai = Mokėjimai	(3)									
07 01 04 XX – Administracinė parama programai „Kūrybiška Europa“	Išipareigojimai = Mokėjimai	(3)	17,420	17,760	18,125	18,485	18,850	19,239	19,621		129,500
IŠ VISO asignavimų programos paketui ³⁷	Išipareigojimai	=1+3	249,042	254,023	259,103	264,286	269,571	274,963	279,012		1 850,000
	Mokėjimai	=2+3	141,448	182,852	225,767	240,465	248,504	255,522	260,963	294,479	1 850,000

³⁶ Bendros išlaidos netikslios dėl suapvalinimo.

³⁷ Programa gali būti (iš dalies) perduota vykdomajai įstaigai, atsižvelgus į sąnaudų ir naudos analizę ir susijusius sprendimus.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede ir įkelta į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m .	2022 m .	2023 m .	2024 m .	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
Žmogiškieji ištekliai ³⁸		14,301	15,601	16,745	16,745	16,745	16,745	16,745		113,627
Kitos administracinės išlaidos		0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888		6,213
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	15,189	16,489	17,633	17,633	17,633	17,633	17,633		119,840

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m .	2022 m .	2023 m .	2024 m .	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų visose daugiametės finansinės programos IŠLAIDŲ KATEGORIJOSE	Įsipareigojimai	264,231	270,512	276,736	281,919	287,204	292,596	296,645		1 969,840
	Mokėjimai	156,637	199,341	243,4	258,098	266,137	273,155	278,596	294,479	1 969,840

³⁸ Preliminarus darbuotojų skaičius grindžiamas 2018 m. Komisijos darbuotojų (išskyrus vykdomosios įstaigos darbuotojus) lygiu ir bus didinamas palaipsniui. Sumos, pagrįstos vidutinėmis išlaidomis nuo 2019 m. dėl indeksavimo kasmet didinamos po 2 proc., o dėl karjeros raidos poveikio – po 1,5 proc. į (FP+TA). Į šį skaičių neįtraukiami darbuotojai, kurių reikės decentralizuotoms įstaigoms, ir jokie papildomi darbuotojai, kuriems bus mokama iš Programos asocijuotųjų trečiųjų valstybių įnašų.

3.3.2. Numatomo poveikio administracinio pobūdžio asignavimams santrauka

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
-------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	14,301	15,601	16,745	16,745	16,745	16,745	16,745	113,627
Kitos administracinės išlaidos	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	6,213
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	15,189	16,489	17,633	17,633	17,633	17,633	17,633	119,840

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos³⁹ 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	17,420	17,760	18,125	18,485	18,850	19,239	19,621	129,500
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	17,420	17,760	18,125	18,485	18,850	19,239	19,621	129,500

IŠ VISO	32,609	34,249	35,758	36,118	36,483	36,872	37,254	249,340
----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

³⁹ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.3.2.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

Metai		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)								
Komisijos būstinė ir atstovybės		93	101	109	109	109	109	109
Delegacijos								
Moksliniai tyrimai								
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais): CA, LA, SNE, INT ir JES ⁴⁰								
7 išlaidų kategorija								
Finansuojama pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	- būstinėje	13	15	15	15	15	15	15
	- delegacijose							
Finansuojama iš programos paketo lėšų ⁴¹	- būstinėje							
	- delegacijose							
Moksliniai tyrimai								
Kita (nurodyti)								
IŠ VISO		106	116	124	124	124	124	124

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	
Išorės darbuotojai	

⁴⁰ CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietinis darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JES – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

⁴¹ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.3.3. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ☐ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- ☒ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.

3.4. Numatomas poveikis pajamoms

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
- ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☐ kitoms pajamoms

Nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms ☐

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁴²						
	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
..... straipsnis							

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

[...]

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

[...]

⁴²

Tradicioniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.